

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekkzámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Égész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 F.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 F

Budapest, 1938

XIX. évfolyam, 21. szám.

Május hó 22

Őrségváltás a magyar politikában

A Darányi kormány lemondott — A győri program megvalósítására Imrédy Béla alakított új kormányt

Az új kormány programja: keresztény, nemzeti, jobboldali politika és a belső rend biztosítása

Akkor, amikor az egész világot hatalmas események, világraszóló mozgalmak, történelem-formáló célkitűzések viszik előbbre a fejlődés végtelen országútján, egészen természetes, hogy Magyarország társadalmi és az ezt irányító politikai élete sem rögzíthető meg. Tudvalevő, hogy már a háború után, Európában Magyarországon indult meg elsőnek a mozgalom, amelynek legfőbb célkitűzése volt, hogy a közel kétezeréves keresztény erkölcs elveit a mindennapos élet minden megnyilatkozásába beleplántálja és ezen az „új” alapon építse meg az új országot. Ahhoz azonban sokkal esetlenebbek, Trianonban alaposabban megnyomorítottak, a csonka határokon belül erősebben tönkrétek és megosztottak voltunk, semhogy akkor az eszme felvetésén túljuhathunk és a célkitűzést meg is valósíthattuk volna.

A gondolat azonban élt és az elfogulatlan szemléletnek meg kell állapítania, hogy az elmúlt, közel két évtized minden fontosabb törvényalkotásában, — ha a külpolitikai, világgazdasági és belső erőviszonyok miatt csak halványan is, — meglátszanak a jelei annak, hogy Magyarország is elindult a valóban keresztény szellemmel telített, szociális, nemzeti államalakulás útján.

Azokkal a nemzetközi hatalmaságokkal, — a kartelekbe, trösztökbe szervezkedett liberális-kapitalista, valamint kommunista világnézetet vallók táborával, — amelyek a keresztény, nemzeti mozgalom érvényesülését nálunk késtelítették, erősebb, népesebb országok korábban kezdhették meg, a nagy módja szerinti leszámolást. Ez a leszámolás hatalmas rést ütött a levitézloben lévő társadalmi és gazdasági rend erősségein úgy, hogy amikor a Gombös kormány vette át az ország ügyeinek intézését, már megtörténhetek az első nyílt lépések a nagy célkitűzés felé. Nyíltan megindulhatott a lelkek átforgalmazása, az erők átcsoportosítása az új világ-

rend kiharcolása és bevezetése érdekében.

Azóta nagy és öröndetes haladást tettünk ezen az úton, annyira, hogy

Darányi Kálmán miniszterelnöksége alatt már be is fejeződött az új korszak megalapozása.

Telő alá hozta a régen szükségesnek felismert közjogi törvényeket, megvalósította az első széleskörű szociális reformokat, belső tartalmat adott annak a kifejezésnek, amely szerint „a magyar életnek a magyar föld és a magyar föld népe képezi az alapját”: az ő kor-

mányelnöksége idején váltak az úgynevezett agrárgondolatok tettekkelé...

S amikor az izig-végig a magyar viszonyok átérésén és megfelelő értékelésén alapuló, a két leginkább elhanyagolt magyar probléma — a honvédelem és a falu népének szociális helyzete — egyszerre való megoldására hivatott „győri program” kitűzésével befejezte a magyar élet egy nagyon fontos korszakát, új kormánynak adta át helyét a Darányi kormány.

Az alig órák alatt lezajlott „kormányváltás” elűt a szabályos kormányváltásoktól annyiban, hogy ezt nem az idézte elő, hogy a kor-

mányelnök elvesztette az alkotmányos tényezők egyikének, vagy másikának — az államfőnek, vagy törvényhozásnak — bizalmát. Nem ez történt, hanem csak egyszerű „őrségváltás” ment végbe a magyar élet élen, hogy

az utód töretlen friss erővel vigye tovább a teljes megvalósulás felé az igazán keresztény, szociális, nemzeti Magyarország szilárd megalapozásának mindannyiunk előtt szent ügyét.

A nagy őrségváltás egyes kiemelkedő eseményeiről röviden az alábbiakban számolunk be:

A győri program végrehajtásának új vezérkara

Az elmúlt hét derekán, ugyanakkor, amikor a törvényhozás mindkét háza gyors ütemben tárgyalta le és vitatta meg a kormány által benyújtott törvényjavaslatokat, a magyar társadalom pedig a célkitűzéshez méltó lelkesedéssel és készséggel készült a tőle várt áldozat vállalására és különösen a vidéken kitoró lelkesedéssel látták az új magyar élet körvonalainak kibontakozását. Darányi Kálmán, aki a maga elé tűzött munkaprogram befejezésével elvégzettnek látta misszióját, megismételte a kormányzó előtt lemondását és a győri program kidolgozásában leg-

kiválóbb munkatársát, Imrédy Béla tárca nélküli minisztert, a Nemzeti Bank elnökét, ajánlotta utódjául, aki ezenkívül a program gazdasági vonatkozású kérdéseinek legfőbb szakértője.

Május 13-án minisztertanácsra ültek össze a kormány tagjai, ezen a tanácskozáson tudomásul vették és magukévá tették a miniszterelnök lemondási szándékát, mire

Darányi Kálmán miniszterelnök megjelent a kormányzó előtt és bejelentette a maga és kormánya nevében lemondását.

A kereskedelmi minisztérium vezetésére megbízást kapott: Imrédy Béla.

Bemutatkozás a Pártban

Mozgalmas élet volt május 13-án délután a Nemzeti Egység Pártjának palotájában. Tasnádi Nagy András országos elnök melegen köszöntötte a pártértekezletet megnyitó beszédében, a párttagok lelkes ünneplése közben a távozó Darányi Kálmánt és kormányának tagjait, majd Imrédy Béla miniszterelnököt és kabinetje új tagjait.

Darányi Kálmán válaszbeszédében leszegrezte, hogy

a törvényhozás elé terjesztett és részben már el is fogadott törvényjavaslatokkal és a győri programmal lezárult a magyar politikai életnek és az állam életének egy bizonyos korszaka, amely alapul szolgálhat a további építőmunkára.

Majd meghatóan köszöntötte meg a Párt támogatását, amelyet utódja számára is kért biztosítani.

A Párt tagjai perceként át nagy lelkesedéssel ünnepelték Darányi Kálmánt.

Megalakult az új kormány

Az előző napok alatti tanácskozások során a helyzet már annyira tisztázott volt, hogy szinte csak az alakítások voltak hátra. Most Imrédy Béla jelent meg a kormányzó előtt, aki megbizta őt a kormány megalakításával. Alig félóra múlva már be is terjesztette kormánya névsorát az új miniszterelnök. A kormánylista a következő:

Miniszterelnök: Imrédy Béla.
Külgügyminiszter: Kánya Kálmán.
Belügyminiszter: Kereszties-

Fischer Ferenc.
Pénzügyminiszter: Reményi-Schneller Lajos.
Földművelésügyi miniszter: Sztranyavszky Sándor.
Iparügyi miniszter: Bornemisza Géza.
Vallás- és közoktatásügyi miniszter: Teleki Pál.
Igazságügyminiszter: Mikecz Ödön.
Honvédelmi miniszter: vitéz Rátz Jenő.
Tárca nélküli miniszter: Hóman Bálint.

Ezután **Tasnádi Nagy András** elnök méltatta a távozó miniszterelnök történelmi érdemeit, amelyeket a Párt egyhangú határozattal jegyzőkönyvileg is megörökített.

Imrédy Béla miniszterelnök szólt fel ezután, megköszöntve **Darányi Kálmán** elismerő szavait és fogadalmat tett, hogy a *reahagyott örökséget gondozni fogja és maradéktalanul átviszi a jövőbe.*

Leszegezte a miniszterelnök, hogy a *Darányi kormány cselekvéseit annál is inkább megvalósítani törekszik, mert a program kidolgozásában maga is tevékeny részt vett. Második kötelességének tartja, hogy az állami és társadalmi rend alapjait megővje. Kijelentette a miniszterelnök, hogy a külpolitikai vonalvezetésben semmiféle változás nem lesz. A belpolitikai kérdésekre rátérve, hangsúlyozta, hogy*

a kormány keresztény, nemzeti és jobboldali politikát kíván folytatni.

Részletezte ezután a jobboldali politika lényegét, bejelentette, hogy az *állami és társadalmi rend védelmére két törvényjavaslatot nyújt be a Ház elé, kifejtette, hogy a családvédelem érdekében kormányzati intézkedések készülnek és ennek keretében az egyke leküzdésére is. A győri program további kiépítésének részletezése során különösen a tervezett **szociális reformokra és a mezőgazdaság érdekében tenni kívánt intézkedésekre** tért ki részletesen. Végül megállapította, hogy*

a kormány intézményesen biztosítani kívánja a nagy alkotó munkák akadálytalan megvalósítását érdekében szükséges egészséges nemzeti közszellem kialakulását, nevelő és felvilágosító munkát.

Ennek a munkának irányítója **Hóman Bálint**, eddigi vallás- és közoktatásiügyi miniszter. Végül rámutatott a miniszterelnök annak a fontosságára, hogy a Párt minden tagja egységesen, hátsó gondolat nélkül álljon a program mellé, vagy nyíltan mondja meg ellenvéleményét.

Az **éljenzéstől sokszor félbeszakított beszéd** után a Párt hosszasan ünnepelte **Imrédy Bélát**, majd **Tasnádi Nagy András** országos elnök köszönte meg a tájékoztató beszédet és tolmácsolta a Párt ragaszkodását és támogatását.

A kormányzó melegehangú kéziratot intézett **Darányi Kálmán** miniszterelnökhöz, akinek a legnagyobb magyar kitüntetését, a **Magyar Erdenrend nagykeresztjé** adományozta, azonkívül ugyancsak melegen méltatta a távozó miniszterek érdemeit is, hozzájuk intézett legfelsőbb kézírataiban.

Miniszterelnökké történt kinevezése folytán a kormányzó felmentette **Imrédy Bélát** a Nemzeti Bank elnöki tiszte alól, meleg elismerésének kifejezése mellett.

Az új miniszterek Keresztes-Fischer Ferenc

Vitéz **Keresztes-Fischer Ferenc**, az új belügyminiszter 1881-ben született Pécsen, római katolikus vallású, jog- és államtudományi doktor. Éveken keresztül ügyvédi irodája volt Pécsen. A világháborút tartalékos tisztként küzdötte végig. A háború után megszervezte Pécs ellenforradalmi érzségi lakosságát, ami mált két hónapra börtönbe vetették, 1921-ben a kormányzó Baranyamegye

és Pécs, majd 1925-ben Somogy megye főispánjává nevezte ki. 1931-ben a kormányzó másodosztályú érdemkereszttel tüntette ki. 1931 augusztusában belügyminiszter lett, majd a rétségi kerület képviselője. Az első Gombos-kormány belügyminisztere is ő volt, majd a Pénzügyi Központ elnökévé nevezte ki a kormányzó.

Vitéz Rátz Jenő

Vitéz **Rátz Jenő** gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszter ötvenhárom éves. A Ludovika Akadémia elvégzése után a honvédség kötelékébe lépett. A háború alatt vezérkari tisztt volt, számos kinttében részesült. A forradalmak után a magyar hadiskola parancsnoka lett, majd a budapesti vegyesandár parancsnokává nevezték ki. Ezután a honvéde-

zérkar élére került és ebben az állásban lett gyalogsági tábornok.

Sztranyavszky Sándor

Sztranyavszky Sándor dr. földművelésügyi miniszter 1892-ben született Balassagyarmaton. Evangélikus vallású, földbírtokos. Egyetemi tanulmányainak befejezése után édesatyja közlegyezői irodájában dolgozott, majd 1912-ben Balassagyarmat képviselője lett. A háború alatt főhadnagyként két éven át teljesített harctéri szolgálatot. 1922-ben nórdsdi főispán lett, 1926-ban országgyűlési képviselővé választották. 1928-ban a kormányzó a másodosztályú érdemkereszttel és csillaggal tüntette ki. Az 1931-iki és 1936-os választásokon ő vezette. Ő irányította a Nemzeti Egység Pártja szervezését. Az új képviselőház elnökévé választotta meg. Mint gy-

korlati gazda, kiváló jogász és elsőrendű szervező *hivatva van a magyar agrárpolitikák sokrétű problémáinak megoldására.*

Gróf Teleki Pál

Teleki Pál gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, római katolikus vallású, 1879-ben született. 1900–1923-ig a Földrajzi Társaság főtitkára volt. 1905-ben volt **elsőszőr** képviselő, 1918-ban egyetemi tanár lett. A forradalmak alatt Svájcban volt, majd Szegeden a Károlyi-kormány kultigymintásterülete lett, 1920-ban képviselő, majd kultigymintáster, később — 1921-ig — miniszterelnök lett. 1922-ben ismét Szeged képviselőjévé választották, később visszavonult a politikától és minden idejét a földrajzi tudományoknak és a cserkészletnek szentelte. Felsőházi tag, a Műegyetem rektora.

A kormány politikai, gazdasági és szociális programja

amit megtakarítanak, elsősorban a nemzeti és szociális célok megvalósítására fordítják.

A termelés fejlesztéséről szólva, rámutatott a miniszterelnök a szak-képzettség emelésének fontosságára. Bár a termelés megjavítása a mezőgazdaságban máriól-holnapra nem oldható meg, a tempót mégis fokozniuk kell, mert

az idő sürget és a széles néprétegek életszínvonalának emelése nélkül a testi és lelki leromlás veszélye fenyegeti a nemzetet.

Az eredményes termelés egyik főelőfeltétele a megfelelő *terményárak* biztosítása. Ez elengedhetetlen a mezőgazdasági munkabérek megjavításához is. De másik oldalról

gondoskodni akar — az árkoronnybiztoság útján — arról, hogy a mezőgazdasági üzemenyagok és felszerelés árai ne lépik túl a megengedhető korlátokat. Rendezni kívánja a mezőgazdasági hitelkérdést is, ideértve a gazdavédelem ügyét, amely a pénzügyminiszternek egyik legközelebbi feladatai közé tartozik.

A mezőgazdasági politikának ma legégetőbb kérdése — folytatta a miniszterelnök — a **földkérdés**. Birtokpolitikánk ütemét meg kell gyorsítani. Erre a célra kiválóan alkalmasak azok az elgondolások, amelyek hosszú időre szóló *kisbirtokok vagy földbirtok szervezetek alakításával* akarják földhöz juttatni a falusi népet. Ennek előmozdítására, ha szükséges, az érvényben lévő törvényes rendelkezéseket is módosítani fogja. Elsősorban az új szerzésű birtokok igénybevitelére gondol, továbbá azokra, amelyeknek termelése nem üti meg a kívánt mértéket. Ügyelni fog arra, hogy az a föld, amely új kezekbe jut, eredményes gazdálkodásnak legyen a színtere, gondoskodni kíván tehát a mezőgazdasági felszerelés kérdéseinek megoldásáról az újonnan alakuló kisbirtokokon és kisbirtokokon. Ezenkívül szükség lesz a termelés irányítására a helyes és okos szerzésű termelés érdekében. Intézkedéseket hoz a kisbirtok túlzott elapozódásának megakadályozására és a tagosítás gyorsítására.

Ezután a miniszterelnök beszélt az iparosítás fontosságáról és a célirányos, szociális szempontból is indokolt iparfejlesztés szükségességéről. Kijelentette, hogy

ha a viszonyok megkívánják, a hadiiparok köztulajdonba-vételétől sem riad vissza. A pénz

értékállandóságát minden körülmények között biztosítja és minden törekvést, amely ezen a téren káros propagandát fejt ki, el fog fojtani.

Terbe vette a Nemzeti Bank reformját, hogy a mezőgazdaság hitel-igényeit jobban kielégíthesse. Emellett olyan politikát folytat, amely teljes biztonságot nyújt a betevőknek és a hitelezőknek.

A falu szociális helyzetének emeléséről szólva kijelentette, hogy

a mezőgazdasági munkáság szociális biztosítását tovább fogja építeni, hogy annak védelme minél szélesebb rétegekre kiterjedjen.

Különös gondot fordít a cselédség lakásvizsnyóinak javítására és a családiházak egészségügyi ellenőrzésére. A mezőgazdasági népességnek betegségre való biztosítását takarékosan és amellet hatékonyan megoldani a lehetetlenséggel határos, — mondotta Imrédy, — azért

a falusi lakosság egészségügyének olcsóbb, de éppen olyan hatályos megoldása lebeg a szemünk előtt azzal, hogy megfelelő számú orvost telepítsünk vidékre,

akiknek részleges jövedelmet biztosítsunk, ami lehetővé teszi, hogy a szegényebb sorsú lakosságunk ingyenesen vagy egészen csekély ellenérték mellett rendelkezésre álljanak.

Imrédy Béla miniszterelnök beszédét a kormányzó iránti törhetetlen hűség tolmácsolásával fejezte be a Ház ozatlan, lelkes ünnepése közben. A hatalmas szónoklat nagy benyomást keltett a képviselőházban és a képviselők sokszor szakították félbe a beszédet lelkes tapsokkal, éljenzéssükkel.

De nagy hatást keltett a beszéd, — amint azt most, amikor ezeket a sorokat írjuk, megállapíthatjuk, — az egész világsajtóban. Nemcsak a Magyarországgal szorosabb barátságot tartó nemzetek lapjai, tehát az olasz és német újságok, hanem az európai és amerikai, különféle pártállású újságok is vezető helyen foglalkoznak a beszéddel és *miniszterelnökről úgy emlékeznek meg, mint egy európai viszonylatban is páratlan pénzügyi szaktekintélyről és kivételes tehetségu államférfiúról, aki hivatalban van arra, hogy politikájával Közép-Európa sorsának végleges rendezését előmozdítsa.*

Arany-eszt beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9.

Rádiószózat a nemzethez

Imrédy Béla miniszterelnök május 14-én este 7 órakor rádió szózatot intézett a nemzethez. A miniszterelnök rádióbeszédében összefoglalóan megismételte délelőtt elmondott, új magyar korszak megindulását jelentő beszéde legfontosabb bejelentéseit, hangsúlyozva, hogy *közvetlen kapcsolatot kíván létesíteni a magyar nép millióival.* Nyomatékosan kijelentette, hogy a kormány nagy súlyt fektet a gazdasági és szociális reformok keresztülvételére, az egész vonalon a tisztesség politikáját kívánja folytatni és mindenkinek, aki a rendet és fegyelmet meg akarja tartani, ott van a helye a miniszterelnököt követő

táborban.

— Ha valaha, — ugymond, — most van szükség arra, hogy a nemzet milliói együtt masírozzanak. Tegyük félre minden pártoskodást, széthúzást, hiúságot és önzést. Tiszteességes, becsületes, népies politika az amlélyt követünk.

A tizenhétperces beszéd után a Szózat hangjai csendültek fel a rádióban. A magyar rádióhallgatók országsszerte lelkesedéssel hallgatták a miniszterelnök szózatát.

Az új kormány hivatalbalépése

Imrédy Béla miniszterelnök a vasárnapi napot nagyfontosságú tanácskozással töltötte. Látogatást tett Darányi Kálmánnal, a lemondott miniszterelnökkel, majd vezető politikussal tanácskozott.

Május 16-án, hétfőn a miniszterelnök is, az új kormány tagjai is elfoglalták hivatalukat.

Imrédy Béla miniszterelnök az előtte tisztelő tisztviselői kar szónokának, *Bárczy István* államtitkárnak adott válaszában azt hangsúlyozta, hogy a tisztviselői kar, különösen a miniszterelnökségen, szociális érzésnek és a népi egység gondolatának kell áthatnia.

— Nem lehet eleget törődni a nép egyszerű gyermekeivel, az ő gondjaikkal!

— mondotta többek között.

A miniszterelnök felhívását, amelynek bizonyára készséggel tesz eleget a magyar tisztviselő-társadalom, nagy tüsszel és éljenzéssel fogadták.

Keresztes-Fischer Ferenc dr. belügyminiszter székfoglaló beszédében arra intette a tisztviselőket, hogy *hivatali működésükben őrizzék meg a hivatali elfogulatlanoságot.* Felszólította azokat, akiket esetleg elkápráztattak a ma terjesztett kötvogás eszmék, hogy *idejekorán térjenek vissza a helyes útra, az elfogulatlanoság útjára,* mert akik ezt nem teszik meg, az ő kemény kezét fogják érezni.

Két törvényjavaslat az állam rendjének biztosítására

A képviselőház május 14-iki ülésén, az Imrédy-kormány bemutatkozása után, a kormány két nagyfontosságú törvényjavaslatot terjesztett be az állam rendjének biztosítására.

Az első törvényjavaslat az állam rendjének hatályosabb biztosítása érdekében szükséges büntetőjogi rendelkezéseket tartalmaz.

A javaslat szerint a *felségsértés, hűtlenség, lázadás, izgatás, az állam és társadalom rendjének erőszakos feljáratására irányuló, ugyszintén a robbantószer és robbantószeranyag előállításával, tartásával és felhasználásával elkövetett bűncselekmények elbírálását áttagru bírói bíróság hatáskörébe utalja akkor is, ha azok saját útján követelték el, vagy ha a teljes hátalkorú. A javaslat*

a bűnösökre a fenti súlyos államellenes cselekedetekre főbüntetésül nem államfogházát, hanem megfelelő időtartamu börtön- illetve fegyházbüntetés állapít meg.

A különbíróság ítélete ellen csak egyfokú, a Kuriához intézett fellebbezésnek van helye. A Kuria elrendelheti, vagy kiegészítheti a bizonyítási eljárást. A javaslat egyik legfontosabb újítása az, hogy az olyan mozgalmak és szervezkedések is törvénybe ütköznek, amelyek nem irányulnak ugyan kifejezetten, vagy bevallottan az állami rend erőszakos

Sztranyavszky Sándor dr. az új földmívelésügyi miniszter, miután meleg elismerés hangján emlékezett meg közvetlen elődjéről, *Darányi Kálmánról és Marschall Ferenc munkásságáról,* többek között ezeket mondta:

— A magyar földnek öszinte szeretete, a magyar föld munkásai iránt öszintén érzett megbecsülés, a kicsinek és nagyoknak egyaránt aszerint való értékelése, miként tesz, mint magyar ember és mint magyar gazda eleget köteletségének. — ezek azok az elvek, amelyek engem a jövőben munkásságomnak irányítani fognak.

A miniszter szavait hosszantartó éljenzéssel fogadták a minisztérium tisztviselői.

Teleki Pál gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter annak a fontosságát hangsúlyozta beszédében, hogy rendet kell teremteni a magyar ifjúság és a magyar iskola keretében. Ismertette a miniszter a munkatáborok létesítéséhez fizűtt elgondolásokot: a cél az, hogy az ifjúság különböző rétegei között állandó érintkezési lehetőség létesüljön. A közös munka egysége fogja formálni a különböző társadalmi rétegehez tartozó fiatalságot.

A miniszter zugó taps közben fejezte be székfoglaló beszédét.

feljogátására, hanem a szervezkedés módjából, titkosságából, esküvel, vagy fogadalommal való megkötéséből kitűnik, hogy ilyenirányu vesztűt rejt magában.

A másik javaslatot Keresztes-Fischer Ferenc dr. belügyminiszter terjesztette a Ház elé. Ez a javaslat csak alapszabályokkal bíró egyesületek működését engedélyezi, kivételt a parlamentben képviselt pártok képeznek, de ezeknek is eltiltja, hogy esküt, ünnepélyes ígérletet, vagy fogadalmat vegyenek a tagoktól. Az ilyen egyesületeket, vagy pártokat azonnal feloszlatják, vagyonukat közkeletre fordítják. A meg nem engedett szervezkedés, vagy pártalapítás büntetése hat hónaptól két évig terjedő fogház, hivatalvesztés és politikai jogvesztés.

A barcsi beszámoló elhalasztása

Mayer János ny. földmívelésügyi miniszter, a Falu-Gazdaszövetség elnöke, miután a kormány az Eucharisztikus Kongresszus miatt és idejére általános gyűléstilalmat léptetett életbe, május 22-re kitűzött barcsi beszámolóját elhalasztotta. A június első napjaiban megtartandó beszámoló időpontját annakidején közölni fogjuk.

Elutaztak a csereifjak Németországba és Dániába

A Falu-Gazdaszövetség, mint 18 év óta minden esztendőben, az idén is megszervezte a magyar gazdafiak dániai, német- és olaszországi csereakcióját.

A Németországba és Dániába kűszűlő gazdafiak csoportja május hó 12-én gyűlt össze a Falu-Gazdaszövetség székházában, hogy az akciót szervező Szövetség vezetőségétől ünnepi búcsút vegyen.

A gazdafiak népes csoportja nevében *Teólyes István* dr., a Szövetség igazgatója kérte fel *Mayer János* v. minisztert, elnököt, hogy a tanulmányút résztvevőinek tisztelgését fogadja.

Mayer János ny. miniszter, elnök a fiuk lelkes ünneplésének csillapultával figyelmébe ajánlotta a fiuknak, hogy a messze idegenben szerzett tapasztalataikat szorgalmasan jegyezzék fel, hogy azokat idehaza hasznosíthassák. Kifejtette, hogy

a gazdafiak odakint voltaképpen a magyar gazdaszövetség képviselik és rajtuk keresztül fogják Németországban és Dániában a magyar gazdaszövetségi és Magyarországot megítélni.

— Körülbelül 50 esztendeje annak, hogy a mezőgazdaság kérdéseit figyelem: amióta az apámtól örökölt tudással sajátkezeleg szántottam, vettem, ezen idő alatt azonban sokat változott a világ. Ma már tudjuk,

hogy egész sereg modern eszköz van, melyekkel a természet csapásait ki-védhetjük. Ma már nem várunk mindent csak a májusi esettől. Sokat ér, sokat használ, de mellette

elméleti és gyakorlati tudással kell földjeinket mivelní.

Végül Isten áldását kérve a fiukra, búcsúzott tőlük.

A fiuk lelkesen megéljenzették atyai jóakarójukat, Mayer Jánost.

A tanulmányút résztvevői ezután *Teólyes István* dr. igazgató vezetésével felkeresték hivatalában *Marschall Ferenc* dr., földmívelésügyi minisztert, hogy a kialakult szokás szerint a magyar agrárügyek intézőjénél is tisztelegjenek elutazás előtt. A gazdafiak nevében *Teólyes István* dr. igazgató köszöntötte szép beszéddel a minisztert, aki válaszában intette a fiukat, hogy ha odakint jobb helyzetet tapasztalának is, ne érezzék úgy, hogy itthon nem jó.

Az itthoni viszonyok alakulása; az, hogy itthon miyen a helyzet, elsősorban attól függ, hogy milyen szerettel, mennyi tudással mivelnjük itthon a földet.

A fiuk lelkes éljenzéssel fogadták a miniszter beszédét.

A Németországba és Dániába kűszűlő gazdafiak népes csoportja május 13-án reggel utazott el *Teólyes István* dr. igazgató vezetésével.

A HÉT POLITIKAJA

KÉPVISELŐHÁZ

A képviselőház május 12-én folytatta a zsidójavaslat vitáját. A vita során elhangzott felszólalásokra *Mikcz Odón* dr. igazságügyminiszter válaszolt és beszédében megállapította, hogy a kérdés intézményes rendezése az egész nemzet érdekeit szolgálja. A keresztség nagyobb terfoglalási lehetőségét biztosítva a gazdasági életben, hozzáláthat a kormány a nagy gazdasági és szociális kérdések megoldásához.

A május 13-iki ülésen véget ért a zsidójavaslat vitája. A törvényjavaslatot a képviselőház általánosságban is, részleteiben is elfogadta.

Május 14-én a képviselőház hozzájárult a választójogi javaslaton a felsőház által végzett kisebb módosításokhoz, letárgyalta és elfogadta az 1936—37-iki származadást, majd az ideiglenes házádomentességről szóló pénzügyminiszteri jelentést fogadta el.

Ezután az elnök szünetet rendelt el, szünet után következett a Darányi-kormány lemondásának és az Imrédy-kormány megalakulásának bejelentése. A képviselőház ülésének erről a szakaszáról lapunk más helyén számolunk be.

A képviselőház május 17-iki ülésén benyújtották az állami rend megővására szükséges büntetőjogi rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot, majd a Ház részleteiben is megszavazta az ugyanevezett zsidójavaslatot.

A képviselőház május 18-án megkezdte az egyesülési szabadsággal elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló törvényjavaslat vitáját. A felszólalók hangoztatták annak a fontosságát, hogy a földalatti szervezkedésnek a kormány erőlyesen véget vessen.

A 19-iki ülésen *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter nagyobb beszédben indokolta meg a benyújtott „rend”-törvényjavaslatot. A Ház a minisztert lelkesen ünneplte.

Képviselőházi bizottságok ülése
A képviselőház közjogi és igazságügyi bizottsága május 16-án délelőtt

tartott ülésén letárgyalta, a Vasárnap más helyén ismertetett, új rendtörvényeket, amelyeket el is fogadtak.

A felsőház ülése

A felsőház május 12-én folytatta az ezermillió beruházási törvényjavaslat tárgyalását. A javaslat jelentőségét elismerő hozzászólások után *Reményi Schneller* Lajos pénzügyminiszter mondott nagyobb beszédet, amelyben a kormány köszönetét tolmácsolta azért, hogy a felsőházi vita résztvevői kivétel nélkül hozzájárultak a javaslatához. Részletesen nyilatkozott a miniszter arról, hogy a kormány mire kívánja fordítani az egymilliárd pengő, majd hangsúlyozta, hogy

a kormány feltétlenül biztosítani fogja az árnívót és meg fogja akadályozni, hogy bárki is kihaznályozza a javaslat nyomán jelentkező gazdasági javulást!

Rámutatott a miniszter arra, hogy a nagyobb birtokok valószínűleg föld-felajánlás formájában fogják leróni a vagyonváltásot, ami meggyorsítja majd a telepítés ütemét. Végül hangsúlyozta, hogy a nagyszabású terv megvalósítása igazi nemzeti összefogást követel.

A felsőház ezután ugy általánosságban, mint részleteiben megszavazta a törvényjavaslatot.

Az Imrédy-kormány a felsőház május 19-iki ülésén mutatkozott be. Imrédy Béla miniszterelnök hatalmas bemutatkozó programbeszédét általános helyesléssel fogadta és a miniszterelnököt a kormány tagjaival együtt hosszasan ünneplte.

Az első minisztertanács

A kormány tagjai, Imrédy Béla miniszterelnök elnökletével május 17-én délután tartották az első minisztertanácsot. A minisztertanács a folyó ügyeken kívül letárgyalta többek között azt a rendeletet is, amely a köztisztviselőknek megtiltja, hogy olyan titkos szervezetekben vegyenek részt, amelyek tőlük esküt vagy fogadalmat követelmek.

Falu-Gazdaszövetség

FALUNAP BAKONYÁN

Nagy napja volt május 15-én, vasárnap a baranyamegyei Bakonya községnek a *Falu Magyar Gazda- és Földművelésügyi Szövetség* az Országos Széchenyi Szövetség Pécsi Faluszemináriumának közreműködésével falunapot rendezett. Megjelent Somsich Béla dr. szolgabíró, Tóth Béla gazdasági felügyelő, Lóka László járási kamarai intéző, az Alsó-dunántúli Mezőgazdasági Kamara, képviselője, Fazekas Dező tanár, a Szentlőrinci téli gazd. iskola igazgatója, kiküldötté, dr. Somogyi Ferenc egyetemi magántanár, az Országos Széchenyi Szövetség Pécsi Faluszemináriumának vezetője, a Pécsi Faluszeminárium több mint húsz tagja és dr. Zolt József, a Falu-Gazdaszövetség képviselője.

A gazdag program szombaton délután oktató és szórakoztató filmelőadással kezdődött. Vasárnap *gazdaudvarversenyt*, majd a hat héten keresztül megartott *gyermekiktatási verseny* eredményeként és a *Falu-Gazdaszövetség*, valamint az *Országos Széchenyi Szövetség* által adományozott díjak kiosztása után a Pécsi Faluszeminárium ülése zajlott le. Kövágószőlős, Kövágótörtés, Boda és Bakonya község gyermekkorúinak dal- és táncversenyével fejeződött be a gazdag műsor.

A gazdaudvarversenyt a Falu-Gazdaszövetség Kajtós Antal gazdát aranyéremmel, Sajgó Vincét és Góvnik Istvánt ezüstéremmel, Kovács György, Vajda Péter, Ita György gazdákat bronzéremmel, Schweiner György, Csupó Pál, Vakaró András, Göllöcsér József, László József, Vajda János, Gyemtos András és Somogyi Géza gazdákat elismerő oklevéllel tüntette ki. A dalosnappelen szereplő dalárdák a Falu-Gazdaszövetség bronzérmét nyerték, míg a falunap előkészítésében, lebonyolításában végzett ánzetlen fáradozásának elismerésül Varga János kántortartót aranyéremmel tüntette ki.

Felemelték a selyemgubó beváltási árát

Az Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség központi igazgatása közli: Az időjárás jobbrafordulása után egyes helyeken már kikeltették a selyempetét és a selyemtenyésztési igény egy-két nap múlva az egész országban megkezdődött. Aki tehát gubótermeléssel kíván foglalkozni, minél előbb keresse fel a községi selyemtenyésztési felügyelőt, — petekikeltőt, — ainek címe az előírással meg tudakolható. Selyemtenyésztéssel mindenki foglalkozhatik. Csupán egy kis munkakedv kell, hogy a kínálózó alkalom révén bárki is segíthessen egy a maga, mint családja helyzetén. A selyemtenyésztés ugyanis nem jár semmi pénzbefektetéssel s aránylag könnyű, rövid ideig tartó munka, amelyet az egyéb gazdasági és háztartási teendők mellett a család apraja-nagyja egyaránt elvégezhet. A tenyésztés még aratás előtt befejeződik. A *háromnyolc év* óta századokkal felmelték a selyemgubó beváltási árát. A javult viszonyok mellett a selyemtenyésztéssel előrelépő egy napi kereset 2-2,70 pengő közötti váltakozhatik. Figyelembe véve, hogy az elmúlt évek alacsonyabb gubóbeváltási ára mellett is sokszorosítottak 50-60, sőt 80-100 pengő és még ennél is nagyobb jövedelmek, kétségtelen, hogy az új beváltási árak mellett valóban szép mellékkeresetre tehetnek szert a gubótermelésre vállalkozók. A földművelésügyi minisztérium országos selyemtenyésztési felügyelősége minden érdeklődőnek készséggel ad részletes tájékoztatást.

Megszűnik a rozs határidő-üzlet

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben úgy döntött, hogy további intézkedésig nem enged meg, hogy akár újbuában, akár újrözben hivatalos határidős forgalom alakuljon ki a budapesti áruközben. Ennek fogva folyó évi június hó 25-ével, amikor a múlt évben termelt rozs határidős forgalma lejár, a budapesti tőzsdén a rozs határidős piac megszűnik.

Honvédelem és faluvédelem...

Schandl Károly dr. beszámoló körútja

Schandl Károly dr., a devescéri választókerület országgyűlési képviselője nagy érdeklődés mellett folytatta tavaszi beszámoló körútját Nagyalony, Kisszöllös és Vid községeiben. A polgárság mindenütt ünnepélyesen fogadta Schandl Károlyt, aki nagy lelkesedés közepette tájékoztatta a Somló népet a külpolitikai és belső változásokról.

Darányi Kálmán korszakos gazdasági és szociálpolitikai alkotásait méltatva, hangsúlyozta, hogy

a nemzeti keresztény politikában változás nincs és Imrédy Béla frontviselt energiája elfojt minden felforgató törekvést.

A falu polgársága nemzetiségéről tett tanúbizonyságot, mikor a történelmi órákban fegyverkezten állt ellen a lelkiismeretlen és ámodozott igazgatásnak. Bizonytalanság soha sem volt, de még kevésbé van helye akkornak, mikor az új kormány komoly erőlködés és gazdasági alapon erős kezét indította el az országépítési keresztény és nemzeti művét.

Honvédelem és faluvédelem a legközelebbi órák titáni programja,

hogy Szent István szellemét — egy veszt, egy zászlót s az apostoli keresztet — követve, helytálljunk a döntő lehetőségek történelmi pillanatában is. Pártok és élvezérek hangos csatározása helyett a nemzet egységét önzelen örömmel idvözöljük.

Nagyalonyban Mátis Károly ev. lelkész, pártelnök és Pozsgay Sándor községi bíró, Kisszöllösön Vathi Géza kisbírtokos, pártelnök és Tamás Zoltán tanító, Viden pedig vitéz Kiss Sándor községi bíró, Barcsa Dező földbirtokos, pártelnök, Kelemen József ifjúsági szónok és Balassa János tanító üdvözölték Schandl Károlyt és tolmácsolták meleg ünneplés közben a falusi nép százszázalékos bizalmát a képviselő s az új kormány iránt.

Ugyancsak ilést tartottak a Nemzeti Egység helyi szervezeteinek választmányai is, melyen szintén résztvett a kerület országgyűlési képviselője, akivel a választók az aktuális politikai és pártügyeket beszéltek meg.

Halálra ítélt mák megmentése Péli Sóval

A Műgyógyászati Társaság 1937. évi tavaszi vetéselőirányzatában 5 k. h. mák szerepelt. A tavalyi késői kiválasztásodás következtében a mákot csak március 23-án lehetett elvetni és ekkor is csak partos fekvésű táblába, ahol az életmentés buza, az utolsó istállótrágyázás éve pedig ismeretlen volt. A mákot közvetlenül kelés után gyökérbetegség támadta meg, ami a répa gyökérfekélyéhez hasonló tünetek között oly mértékben pusztított, hogy a vetést kiszántásra irányozták elő.

Erre mégsem került sor, mert a betegség lezajlása után remélni lehetett, hogy a mákot kb. 75%-os állománnyal be lehet állítani. Első kapálását május 7-én kapta, illetve ekkor

volt csak megkapálható. Egyezsével egyidejűleg, ami május 18-án történt, kat. holdanként 50 kg-os Péli Só-sorfejtérvázában részesült. A Péli Só ismételt esők hatására gyorsan oldódott és a mák rohamos fejlődését eredményezte. A tábla végeredményben a kedvezőtlen talaj, hiányos állomány és elmaradottság ellenére 300 kg-os termést adott.

Az idei hideg tavasz a mák és répa-termesztés fejlődését nagyon hátráltatja. A fejlődés gyorsítása érdekében az egyezségeket egyidőben alkalmazott nitrogén-fejtérvázások valószínűleg igen eredményesek és jövedelmezők lesznek.

Dr. ZSOLNAY ENDRE
tanzdasági intéző.

A falu fejlődésének utja: a szövetkezés

Befejeződött a Faluszövetség szövetkezeti tanfolyama

A székesfővárosi felsőmezőgazdasági iskola *Gazdaköre* a Faluszövetség irányítása mellett kéthónapos szövetkezeti tanfolyamot tartott hallgatói részére. A tanfolyam célja volt az iskolából kikerülő hallgatók megismertetése a mai szövetkezeti intézményekkel és berendezkedésekkel, kimutatva azt, hogy

a jövő gazdasági berendezkedésének a magyar falvakban a szövetkezeti vágányokon kell tovább haladnia.

De egyuttal célja volt a növendékek gyakorlati és elméleti irányú kiképzése is, tekintettel arra, hogy az iskola növendékei legnagyobb részben a jobb módú falusi birtokosok gyermekeiből tevődik össze.

A tanfolyam felölelte a hitelt, a fogyasztás és értékesítés, a tejtermelés, a gyümölcssterilizálás, baromfi-tenyésztés stb. ágazatait. A tanfolyamot dr. Horváth Károly, az iskola kiváló igazgatója vezette be, rámutatva arra, hogy a szövetkezeti tanfolyam célja egyrészt az életre nevelni a falu jövőjéért gazdát, másrészt pedig megfelelő szövetkezeti tudással felvértezni, hogy falvaikban visszakerülve, harcosai lehessenek az igazi szövetkezeti gondolatnak.

A Faluszövetség részéről dr. Szekeres László igazgató-főtisztár szervezte és irányította a szövetkezeti

tanfolyamot, amelynek keretében Baranyay Rezső, Szecsenyi László, dr. Miskolczy Barna, a Hangya szövetkezeti igazgatói, Wanke Gusztáv, az OKH igazgatója, dr. Jakab László, az OMTK cégvezetője tartottak előadást, míg a Hangya működését előszóban és filmekben Tatay Ferenc Hangya-titkár mutatta be.

A Hangya szövetkezet vezetősége, élén Winscher Frigyes vezérigazgatóval és Wettstein András ügyvezetővel, látva a felsőmezőgazdasági iskola nagy érdeklődését a szövetkezeti tanfolyam iránt, három pályázati tüzött ki a legsikerültebb munkák jutalmazására.

A tanfolyam eredményét semmi sem mutatja jobban, mint az, hogy a kitűzött pályázatokra 50 pályázat érkezett be.

A minden tekintetben kitünően sikerült tanfolyam háziünnepség keretében ért véget. Horváth Károly igazgató ismertette a szövetkezeti tanfolyam menetét és hálás köszönetet mondott a Faluszövetség képviselőjében megjelent Szekeres László dr.-nak a tanfolyam megrendezéséért, különösen hangsúlyozva a Faluszövetség ezirányú nagy munkásságát. Rétyi Béla végzett hallgató „Gyakorlati szövetkezeti gondolatok” címen tartott értékes előadást. Nagy Kázmér hallgató pedig az ifjúság köszönetét tolmácolta a Faluszövet-

ségnek. Ezután Almásy Pál szavalatát követték, majd Szekeres László dr., a Faluszövetség nevében hangsúlyozta, hogy

a fiataloknak komolyan kell előkészülni a föld tudományára, amely egyike a legnehezebb tudományoknak. Majd hozzáfűzte, legyen erő karotok nemcsak a föld megmunkálásában, hanem annak megvédésében is, mert a mai zürzavaros időkben erre van szükség.

A minden tekintetben kitünően sikerült faluszövetségi szövetkezeti tanfolyam dr. Horváth Károly igazgató hazafias beszédével ért véget, amely után az ifjúság díszmenetben vonult el a félbocra engedett nemzeti zászló előtt.

Vágómarhabizlalók figyelmébe

A Külkereskedelmi Hivatal felhívja a vágómarhát hizláló gazdákönzés figyelmét a Hivatal ama rendelkezéseinek pontos betartására, amelyek a hizlálás befejezésének bejelentésére vonatkoznak és a valóság-nak megfelelő suly, kor, hizlálási időtartam pontos adatainak, valamint az időkben eladott, vagy kényszervágot állatok haladéktalan bejelentését írják elő. Ha ezen előírások betartásának elmulasztása a Hivatal szakközéneke felesleges kiszállását eredményezné, az esetben a Hivatal által minden viszonylatra egységesen megállapított 40 pengő kiszállási költséget a fél megtéríteni köteles. Aki e megtérítési kötelezettségnek nyolc napon belül cseget nem tesz, a jövőben kivételi lehetőségben nem részesül.

NAGYVILÁG

A csehlovákiai kisebbségi kérdés még mindig megoldásra vár. A cseh kormány kisebbségi törvényt készít elő, amelyben „messzemenő engedményeket” kíván nyújtani a kisebbségeknek, ezzel szemben a szudétanémetek képviselője, Heinlein Angliába érkezett és a csehek által ültözödek óta elsikkasztott önkormányzatot követeli elsősorban a németek és általában a kisebbségek számára. A cseh-kérdéshez tartozik még, hogy Magyarország barátja, Rothermere lord a Daily Mailban nagy cikket írt, amelyben felhívja Anglia figyelmét arra, hogy Csehország Moszkva elő-örse...

Romániában új közigazgatási törvényt alkottak, amely megszünteti Erdély közigazgatási egységét és megszünteti történelmi határait.

Az amerikai Atalantában május 17-re virradó éjjel leégett egy szálloda; 80 ember bennégett.

Londonban a földalatti vasuton egyik szerelvény belefutott az előtte haladóba. 60-an súlyosan megsebesültek, 11-en nyomban meghaltak.

A francia-olasz tárgyalások meneteben nehézségek merültek fel. Mussolini ugyanis Genuában elmondott beszédében kijelentette, hogy a francia-olasz meg egyezségeknél legfőbb feltétele, hogy Franciaország válasszon Olaszországot, vagy a Szovjet barátsága között.

Nem gazdaságos a sertés-és baromfi-tenyésztés

a törvényben védett Rákoshegyi baktériumlő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak IFJ. ALKALYK ÖTT Budapest, VII. Dobány-uca 34. Hsz. 2 Árak: Demijonál ab Budapest 3 4 6 8 10 15 20 370 480 710 910 1080 16- 2120 Tanulási- és prospektus a lap olvasóinak ingyen!

KIS VASÁRNAP

Apró vers

Tavasztűn

Biborbarkát hullat
A zöldelő nyárfa,
Játszik a délibáb,
A napsugár lánya,
A napsugár lánya,
Hímet sző a réten,
A virágos pusztá
Meséből éden.

Körbe-körbe táncot
Kis tündérek járnak,
Móriczáék dalát
Az ébredő nyárnak,
Az ébredő nyárnak,
A gyümölcsterének,
Mikor a dús kékék
A csepbe kerülnek.

Sárkányt eregetnek
Az apró legénykék,
Madár-rajostól zeng
Az aranyderűs ég,
Az aranyderűs ég,
Rózsát sző a szélbe,
Nevető legénykék
Szélfújt üstökére.

... Égig nő a kender
Hulláznak a búza
A fehér tanyákat
Szőlő koszoruzza,
Szőlő koszoruzza
Vig szüretre várva,
Igy készül a pusztá
Szent Iván havára.

SZÁMADÓ ERNŐ

KISCI MESE

A villámgyors biga

Kacsaringóországban, a csigák bazá-
jában, nagy volt az öröm, amikor Biga,
az olimpiai futó bajnok hazakerkezett.
Csuszász király büszkén tekintett szét
gyémántokkal díszített trónusáról és
gyémántokkal díszített felségszereny-
mag koronáját is letette fejéről a nagy
tiszeletadás jeléül.

Alatta, a nagy lapulevél körül Kacsar-
ingóország fővárosa terült el szobnő-
szob csigaházaival. Szélről a kisebbek,
középe felé mind nagyobbak, az utcák
mindkét során. A város közepén hatalmas
térkép, majdnem akkora, mint a la-
pulevél fele.

Ott szállt le négymotáros csigarepülő-
járól Biga bajnok előkelő kíséretével,
hogy királyának hódoljon.

— Üdvözöllek, felséges uram, fényes
trónusodon és üdvözölöm Csizgavár minden
lakóját és jelentem neked, hatalmas
Csuszász király, hogy országunknak
nagy dicsőséget szereztem.

— Van már tudomásunk róla, édes
fiam, — felelte Csuszász király — hi-
rül hozta a csigarádó. Még a sebessége-
det is ismerjük. Három óra negyven perc
alatt hat métert! Csodálatos teljesíté-
mény! A legkiválóbb maratoni futókat
is lepiáltad! Lenyűgöztet, lecsigáztad!

Bigának szinte dagadt a háza az ö-
rözzettől. Kidugta a csápjait, csápjából
a szemét és büszkén tekintett szét a
csigavároson, amely örömmámorban
uszogott a reggeli harmat végtelen tenger-
ében. Már a szobrot is elképzelte a ha-
talmas tér közepén, amely örök dicsősé-
gét fogja hirdetni.

— És mivel mértéköztél? — érdeklődött
büszkén a verseny részletet felelő Csusz-
ász király, hogy a népe is hallja.

— A hernyóval, a póccalval, meg a
rákkal.

— És hogy folyt le a verseny? Hogy
futott a hernyó?

— Az bizony rámszótt a legelső bokor
levelére, azt kezdte rángatni s futtylított az
egész versenyre. Annak a feneketlen ben-
döje volt az első.

— Ejha! — kacagott Csuszász király,
— És a pócca?

— Az meg egy ember lábába kapaszkodott,
aki a patakban fürdött s csajta is maradt,
hogy a vért szője. Többé ránk se
hedarított.

— S a rák? — kérdezte a király.

— Végül az maradt egyedül velem s a
verseny kettőnk között folyt le.

— És te győztél? Hogy lehet az? —
szörnyülködött Csuszász király. — Hi-
szon a rák sokkal nagyobb, mint te. És
lábal is vannak. És házat se cipel a há-
tán.

Biga önértetesen emelte fel a házat és
csóválta meg a szemét:

— Igazad van, böcs királyom. Csak-
hogy a rák hátrafelé ment, én meg előre.
S én értem oda. A rák meg folyton távo-
lodott a céltől. Nekem előbb meg kellett
volna fordulnia, de nem tettem, mert meg-
feledeztem róla a nagy igyekezetben.

Csuszász király öröme határtalan
volt:

— Megengedem, fiam. Biga, hogy még

egy kacskaringót izzadj a házához,
mert dicsőséget szereztél a villámgyors
csigaszemézetnek... Legyen a házá
nagyobb, mint a többié...

MÉZES JÁNOS

Fejtörő

Ez itt: ÖT LŐ

Helyezték el ebbe a négy istálló-
ba, melyek egyikébe sem fér több,
mint egy:

0 7 1 0 0 : egyfejtörő

A FALUSI OTTHON

A tej kezelése és felhasználása

A tej felnőt embernek fontos, a
gyermeknek pedig nélkülözhetel-
en tápszer, megfelelő kezelésére és
szükséges mértékű fogyasztására
minden háziasszonynak gondot kell
tehát fordítania.

Nem megfelelő kezelés esetén a tej
színében, ízében, szagában különféle
elváltozások keletkeznek, amelyek fo-
gyasztásra alkalmatlanná teszik.
Ilyen az erjedt tej, a nyálkás, homo-
kos, fagygy- vagy szappanízű, istálló-
szagu tej. Az erjedt tej hibáját ren-
desen erjedő takarmány okozza; „homo-
kossá” pedig a mézben nagyon
gazdag takarmány, vagy víz teszi a
tejet. Szappan-izűvé válhatik a tej,
ha a kannamosásra használt szódát
nem öblítjük ki teljesen, fagygy-
izűvé pedig akkor, ha huzamosabb
ideig tartjuk napos helyen. Istálló-
szaga a hosszabb ideig istállóban álló
tejnek van. A tejhibák ekérülése vé-
gét nagy gondot kell fordítani első-
sorban a tényleg megfelelő takarmányo-
zására, másodsorban pedig a tiszta
fejésre, kezelésre és eltartásra.

A háztartásba érkezett tejet leg-
jobb azonnal — teljesen hibátlan zo-
máncu edényben! — felforraltatni. Ha
a forraláshoz olyan edényt használ-
unk, amelyben előző napi tejmaradé-
k volt, a tej rendszeren „összefut”.
Egyszeri felforraltatás után a tejet a
nyílt tűzről elhúzzuk, megvárjuk, míg
lecsillapodik, aztán lefedve hűvös
helyre, kamrába állítjuk. Ajánlatos
sőtét helyen tartani, úgyhogy a köze-
lében ne legyen valamely erős szagot
terjesztő anyag, mert a tej a szago-
kat könnyen magába veszi.

A tej magában, kávéval, vagy csok-
ládával igen kellemesül és tápláló
elkel. Cukorral és tojásárgávalval
elkeverve, tojáskrémet kapunk belőle,
a tejszint felverve, különféle édes-
tésztákhoz, friss gyümölcsökhöz hasz-
nálhatjuk. De kitűnő tejesételek a
tejevesek, tejbenfőttek, tejfölös már-

tások, tejes kalács s az élesztős, zsi-
ros tészták, palacsinta, fánk, omlós
tészták is sokkal finomabbak, izlete-
sebbek, ha víz helyett tejjel készít-
jük el. Az aludtetit behitve nyáron a
legkellemesebb üdítő ital s összeke-
verve mártások, rántások, főtt tészták
készítéséhez is kitűnően fel lehet
használni.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Barnaleve. Lábasba karikára vágott
zöldesége, egy darab májat és összezsuzott
csontokat teszünk szeletekre vágott sza-
lonnával, szemes borssal és így az egé-
szet fődeltlenül addig sűjtjük tűzőn, míg
a szalonna a lábas fenekén barnára pör-
kődött. Akkor hűsével felöntve, két
órát csendesen főzzük s feiretesszük,
hogy megihadjunk, majd leszűrjük, a
főléseges zsírt leszedjük és sült bor-
sával adjuk az asztalra.

Kalarábó bárányussal. Fiatal kalá-
rábét meghámozunk és vékony szeletek-
re vágjuk, aztán apróra vágott petrezse-
lyemmel megfőzzük. A bárányhúst szin-
telen felaprítjuk és sós vízzel főni tes-
szük. Ha mindkettő megfőtt, fehér rán-
tást készítenek petrezselyemzöldjével s
felesztjük a bárányhús és kalarábó le-
vével, hagyjuk jól felforrni s beletesz-
sük a húst és kalarábét.

Kockászta darával. A gyurt tésztát
kinyújtva, kockákra vágjuk, sós vízben
megfőzzük, aztán egy lábasba szirt te-
szünk és megpirítjuk benne a darát. Ha
piros, kevés forró vizet öntünk rá, aztán
a víztől megsűrt tésztát beleteszük, jól
elkeverjük, megsózzuk, hagyjuk alul meg-
pirulni és úgy tálaljuk be.

Aranyszabályok

A szájjugban fellépő, úgynevezett
szájfelpálás fertőző beteg-
ség, amelyet a legeredményesebben
pokokló-oddattal lehet gyógyítani.

Méregtartalmu üvegek mindig
címkékkel legyenek ellátva és tartás
azokat zárva, gyermekek által elér-
hetetlen helyen!

Gazdatudnivalók

A vadrepce irtása

A tavaszi kalászosok tábláin sokszor
kénytelenek vagyunk látni, hogy a
táblákat teljesen felveri a vadrepce.
Virágzaskor az egész egy összefüggő
sárga szőnyeg. Ilyenkor bajos lenne
minden repetővet egyenként ki-
huzni, mert ez aránytalanul sok
munkába, illetve pénzbe kerülne,
hanem irtására más módot kell vá-
lasztani. Ha még egészen kicsi, ak-
kor a vetés boronálásával sokat se-
gíthetünk. Husz százalékos vasgálic-
oldat (100 liter vízbe 20 kg zöldgá-
lic) utján való permetezéssel is irtó-

hajtjuk. Ha kaphatunk valahol méz-
nitrogén vagy kainit nevű műtrá-
gyákat, ezeknek a porát hintjük a
vadrepcere akkor, mikor levelei
harmatosak. Az erősen gyomos ré-
szeket esetleg kaszáljuk le még vi-
rágzás előtt, hogy a tövek magvakat
ne érleljenek. Ha nagyon sok volna
a gyom és zölden a lekasált részt
nem ennék az állatok, akkor sava-
nyítsuk be. Sajnos, a vadrepce
magva a talajban csiraképesen éve-
kig elfekszik s a szántás révén a
felső talajrétegbe került mag újból
és újból gromosítja a vetést.

Milyen a jó tenyészbika?

A test legyen általában fejlett;
különösen a törzs legyen mély, hosz-
su és dongás; elvetendők a hosszua-
lábú, lapostörzsű példányok. A fej
legyen a törzshöz viszonyítva ará-
nyos nagyságú; a homlok legyen
terjedelmes, a sarvtó alatt legszéle-
sebb, a fej arcorri része pe-
dig elfinomodó. A túlságosan durva
szarvak durva alkatra, a finomak
pedig nemes, jól tejelő alkatra val-
lanak. A nagyon vékony szarvokból
tultenyészettetségre, vagy tulfinomo-
dárra lehet következtetni. A nyak
legyen izmos, fejlett lebernyegű. A
jároméltban lerakodott zsírparna a
tápláltsággal és a korral van össze-
függésben. Fiatal bikánál a nyak
erős zsirupja arra utal, hogy a nö-
vekedés nagyjában már befejeződött.
A torkolt és a hegedűnyak lényeges
hiba, mert tulfinomodásra utal. A
bika nyakán a laza, középfinom,
könnyen ráncolható bőr a jól tejelő
családból való származásra enged kö-
vetkeztetni. A mar legyen széles, jól
izmol, a lapocka feszes kotésű; hi-
bás a süppedt mar. A gerinc felső
vonala közelítse meg az egyes viz-
szintest; a hát és ágyék legyenek
terjedelmesekek, szélesekek és jól izmol-
tak. A puha, az alacsony, a hajlott
hát, valamint a pupos hát lényeges
átörökölődő hibát képviselnek. A felső
vonalkor az ágyék és keresztcsontok
átmenetele helyén észlelhető besű-
pedés és a roskadt ágyék nehezen
kiküszöbölhető átörökölődő hibát kép-
visel. A far legyen hosszú és széles,
felső vonala a vízszintest megköze-
lítő. Lényeges hiba a keskeny, elhe-
gyesedő és izomzegény far, nemki-
lomban a kifejezetten tornyos vagy
csapot far. A far szélességének víz-
szonai a fiataloknál felnevelés mód-
ja felől tájékoztatnak.

A szügy legyen széles, a mellkas
mély és dongás; hibás alakulás az
üres szivtájék, a fűzött mellkas és a
rövid álbordák. A bika hasa legyen
mérsekelten felhuzódott; a tulnagyi
u. n. szálmahas nem kívánatos. A
has teriméjét a szalastakarmány és
ivóvíz adagjának csökkentésével le-
het mérsékelni. A bika nemi szervei
legyenek épek és nemi ösztöne legyen
élénk.

A végtagok felső része legyen jól
izmol, alsó része pedig szikár, szá-
raz és erőteljes csontozatu. A lábál-
lás széles és oszlopszerű, a mozgás
szabályos a jól bikánál. Általában az
erőteljes csontalop a bika jó tenyész-
értékének fontos keléke.

A rosszul tejelő állat életfenn-
tartása éppen annyiba kerül, mint a
jóé. Ne tarts rossz álla-
tot!

A csalamádé természetéről

A csalamádé a leghálásabb takarmány-
növények egyike, mert általa jutunk
1 kat. hold földről a legtöbb állati táp-
anyaghoz. Jól teszi tehát a gazda, ha
annyi csalamádét termel, mellyel nem-
csak nyáron, zöden vágva etethet állat-
t, hanem még besavanyításra, azaz
téli etetésre is marad belőle. Leghelye-
sebb már április elején vetni egy korai
fajtát, majd április közepén egy nagyobb
fajtát, későbben erő fajtát. (Lapusnyaki,
fehérgyöngy, aranyözön, bántúli, ifogny,
stb.) Április legvégén és május havában
inkább már csak másodnövényként a ko-
rai zöldségtakarmányok tarlójába vessünk
csalamádét. Ekkor már ne is gabonaso-
rtávozt, hanem kétszeres gabonasoportá-
vozt és a lehetőséghez képest — külön-
ösen szárazabb vidéken — egyszer ka-
páljuk is meg. Ha júniusban vagy ju-
liusban vetünk csalamádét, akkor ezt
már háromszoros gabonasoportávozt
s járassuk meg a sorközök kétszer,
háromszor is lokáppákkal. Késői tartóve-
téseket is, inkább a későn erő fajtákat
használjuk fel. A kapálás iránt a későn
vetett csalamádé nagyon háfás, mert
ilyenkor már kevesebb nedvesség van
a talajban s így a kapával — mint mon-
dani szokás — a gomlítás mellett ön-
tözzük is a gyorsan növő, sok vízfel-
igényelő növényt.

Fagykárt szenvedett vetéseken
PÉTI SÓ-val
segíthet.
Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Budapest, V., Nádor-u. 21.

Május hó

22 VASÁRNAP

Rogate, Julla

23 HÉTFŐ

Dezso

24 KEDD

Ker. szer. - Eger, Eszter

25 SZERDA

Zergely, Orbán

26 CSÜTÖRTÖK

Áldozócsütörtök

27 PÉNTEK

Béda

28 SZOMBAT

Ágoston Emil

A nappal tartama: május 28-án 15 óra 34 perc; a hét folyamán 15 perccel nő.

A hóid fémnyitása: Utolsó negyed május 22-én.

Rákóczy Imre kiténtetése

A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére, bugzó és értékes szolgálatai elismerésül dr. lánczi és rákóczi Rákóczy Imre miniszteri tanácsosnak, a miniszterelnökség sajtóosztálya vezetőjének a Magyar Erdemrend középkeresztjét adományozta. A magas kitüntetés a magyar társadalom legszelebb rétegeiben kelt oszlatlan és őszinte örömet, különösen a sajtó, amelynek ügyeit évtizedeken át intézi, előbb, mint a sajtóosztály vezető tisztviselője, majd mint vezetője, — tisztel meg szeretettel és őszinte nagyrabecsüléssel az ünnepi alkalomból Rákóczy Imre előtt. Ez az ünnepi együttérzés természetesen is, mert Rákóczy Imre nehéz és felelős állása sokszor kényes munkáját mindenkor a szakmabeli, a kartárs szeretetével és megértésével, a feltétlen hozzáértő biztosságával és előkelő közvetlenségével látta el.

A Pázmány Péter egyetem jubileuma. A Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem május 13-án ünnepelte alapítása 303-ik, újjáalakítása 158-ik évfordulóját. A jubiláris ünnepséget szentmise vezette be, majd az egyetem aulájában, előkelő közönség jelenlétében díszközgyűlés volt. A megnyitót beszédet Kenéz Béla dr. rektor mondotta, a kisebbségi kérdést megírt alapos és megrázó adatokat tartalmazó tanulmánya felolvasásával. A nagyhatalú és nagy ünnepi fogadtatást előadás után kiosztották az egyetem jutalmidjait.

Északi fény Győrben. Május 12-én 0 óra 45 perctől 1 óra 03 perccig északi fény volt látható Győr felett észak-északnyugat-észak-északkelet irányában, majdnem 40 fokos magasságban. A jelenség alapszíne a január 25-iki északi fényhez hasonló volt, de inkább skarlátpiros jellegű. Tekintettel arra, hogy az egy Magyarországon a jelzést először legelőbb helyen borult volt, a fényt csak kevés helyen látták.

Meghalt Székács Elemér. Sulyos gyászba van a magyar agráréletnek. Székács Elemér, az OMGE alelnöke, aki uttórk munkát végzett a magyar minőségbuza kitenyészése és a magyar minőségi termelés terén, május 17-én Budapesten elhunyt. Halálának híre nagy részvétet keltett az ország egész gazdaközösségében.

Halálhíres. Sulyos csapás érte dr. Hetényi Imre főkapitányhelyettes, a politikai osztály eddigi vezetőjét: felesége május 13-án hirtelen meghalt. Hetényi Imre gyászában a rendőrség és tisztelőinek és barátainak hatalmas köre mély részvételt mutatott.

A vér és kard jogán...
A Frontharcos Szövetség országos felvonulása

Az Országos Frontharcos Szövetség május 15-re országos táborozást hívott össze a Vigadó nagytermébe. A formaruhás és frontharcos zászlóalj, élükön a zászlós századokkal hatalmas menetoszlopokban vonultak fel a táborozás színhelyére.

A táborozás háromszoros kürtjelzéssel kezdődött, majd felcsendült a Himnusz és behozták a terembe a Szövetség országos zászlaját.

A harmincezer frontharcoson kívül az egész környéket megszállta a közönség, ahova megafonok közvetítették a táborozás lefolyását. Tízpercek ajkán zendült fel az ima: „Isten áldd meg a magyart!...”

Utána a tábort fősperes imája hangzott el a frontharcos országos elnökeknek, Takách-Tolnay József gróf ny. altábornagy, országgyűlési képviselő beszéde:

— Mi a vér és kard jogán és nem pártpolitikai illéséket jötünk össze...

Az egy- és félmilliónyi frontharcos tábor nem tűrheti el, hogy a sokat szenvedett hazát még egyszer forradalomba döntse. Az utolsó hónapokban a lelkek megfélemlítésének és a tekintélyek rombolásának idegenszerű munkája folyik, amit a frontharcosok

táborra és a jövő tűzharcosainak, az ifjúságnak serege tovább nem nézhet és nem tűrhet. Keményen odaküldjük a rombolni szándékosok felé:

Állj, mert szembetaláljátok magatokat velünk! Mi csak egy vezért ismerünk és az Horthy Miklós kormányzó!

Hatalmas éjlen követte a kemény szavakat.

Mezey Lajos országgyűlési képviselő a kunsági magyarok, Hunyady-Vass Gergely pedig a tanyavilág frontharcosainak üdvözlését tolmácsolta. Vitéz Kenyeres János a frontharcosok összefogásának jelentőségét hangoztatta. A hűségnek és áldozatkészségnek kell az árulás és büntös önzés helyét elfoglalnia. Kertész Elemér ügyvezető-alelnök bejelentette, hogy a frontharcosok százezereffny szervezetet a mai nappal a rend és fejelem jegyében átvesszi a közvélemény nemzeti irányítását.

A szónoklatok befejezésével a hatalmas tábor hűségét és hődelátal timentett Magyarország kormányzója mellett, akit táviratban is üdvözölték.

A gyűlés az országos elnök zárószavai után a Himnusz elneklésével fejeződött be.

Hósiemlék-avatás. Lélekelmő napség volt május 8-án a mátraaljai Resck községben. Ezen a napon avatták fel 59 hósi halottja emlékére emelt hósi szobrát és az országzászlót. Az egri cserkeszek zenés ébresztője és az ünnepélyes szentmise után kezdődött az ünnepség, amelyen többek között az egri 14. honvédegyezred tisztiküldöttségével, valamint az egri, özdi és salgótarjáni frontharcos csoportok képviseltették magukat. Megjelent a kerület országgyűlési képviselője is, Beniczky Elemér. István Béla földbírtokos, a szoborbizottság elnöke megnyitót beszéde után a szoboravatást beszédet Fabián Zoltán járási főszolgabíró mondotta. Az országzászló avatóbészédet Javorniczky Jenő dr. miniszteri tanácsos, az Ereklvés Országzászló Nagybizottságának társelnöke mondotta. Utána a szobor megkoszorúzása következett. Döbén társasébed, este leventéket volt.

Négyezer holdat öntött el a Zagyva és Tarna folyók áradása. A Zagyva és Tarna folyók május 12-én kiáradt és Heves megye déli részében, valamint a Felsőjászságban mintegy négyezer hold földet elöntött. Az árvíz már mindenütt szőben, van, a folyók visszahúzódnak medrébe. A Gyöngyös-patakból egy hatévesnek látás flu holttestét fogták ki. Valószínűleg Gyöngyösfolyoson sodorta el a víz. Abasár községben egy hidat sodort el az ár. Ugyanott négy telen is belekerült az ár sodrába.

Ujból folytatják az inkei olajfúrásokat. Az inkei határban tavaly abbahagyott olajfúrásokat most ismét megkezdtek. Angol és magyar mérnökök dolgoznak, Inkeantalfalu-pusztá területén. Az újabb vizsgálatok alapján remélik, hogy olaj fog feltörni a fúrógépek munkája nyomán.

Jó hangszerezen játszott a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos híru hangszerelepen vásárolhat: Budapest, VI.15. Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

Halálós fogadás. Opolczér József móri kiszagda egy vendégloben kijelentette, hogy egy hajdára meg tud inni három liter bort. A fogadást megkötötték, Opolczér állta is szavát, megitta a három liter bort, de utána eszméletlenül esett össze. Társai azt hitték, hogy majd kiállassa mámorát és az istállóban fektették. Reggel holtan találták. A cseőrőség a vizsgálatot megindította.

Leleplezték Buday Barna siremleket. A keresztény magyar újságírórend egyik kiemelkedő tagjának, Buday Barnának siremleket május 17-én délelőtt háromnegyed tíz órakor leleplezték le a Kerepesi-uti temetőben. A leleplezési ünnepélyen megjelentek az elhunyt hozzátartozói, a közgazdasági élet kiemelkedő vezetői, alakjai Buday Barna nagyszámú tisztelőivel. A kegyveles akuszon többek között Somssich László gróf, Somssich Gyula gróf, Teleki Mihály gróf, Schandl Károly dr., Czettler Jenő, Mutschbacher Emil, Wünsch Frigyes, Almásy Balogh Elemér, Baross Endre dr. országgyűlési képviselő, a Magyar Agrárújságírók Egyesületének elnöke, továbbá a földmívelésügyi miniszter képviselőiben Holzwarth Ferenc földmívelésügyi miniszteri osztályfőnök voltak jelen. Az ünnepi beszédet Somssich László gróf mondotta, majd az emlék megkoszorúzása következett.

A gazdák véleménye a „Rákoshegyi bakteriumölő”-ről. Tóth István, Földes: „Rákoshegyi bakteriumölő” csodás hatásáról teljes a meggyőződés. Mivel már évek óta alkalmazom és szerintem minden jószágartató és tenyésztő gazdánál nélkülözhetetlen, most is kérek hat litert. — Galambosi Gyula, Bolyok: Kérek 3 liter bakteriumölőt; amit hozzattam, kitűnően bevált. — András Pál, Nagyván: A csekkelapon Rákoshegyi bakteriumölőt. A multkor hozottát 6 literrel teljes eredményt értem el, sertésnél és baromfinál jó hatást mutatott. — Horváth Mátyas, Ellend: A községünkben ismert bakteriumölő csodás hatásánál fogva nélkülözhetetlen lett. Ezt a kitűnő házi készítményt évek óta használom nagy sikerrel, most is kérek a mellékelt részletezés szerint. A pénzt utalványon elküldtem. — Minden állattenyésztő saját érdekében cselekszik, ha rendelést meg ma feladja, vagy kéri az ingyenes ismertetőt, lapunkra való hivatkozással. Cim: ifj. Aulitzky Ottó, Budapest, VII., Dohány-utca 54.

Magyar notaest Győrön. Németh Gyula és Pühringer Béla május 8-án olyan nagyszerű magyar notaestet rendeztek a győri Gyóni Géza Irodalmi Kör kezében, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel a közeljövőben újra meg fogják ismétetni az előadást.

Elfogtak egy „takarékos” kasszaforót. A rendőrség letartóztatta Plósz János 35 éves özdi lakatosgedet, aki „Jani” néven ismert kasszaforó. A rendőrség kinyomozta, hogy Plósz követte el mult év szeptemberében a kasszaforó városán a kasszaforó. Plósz a tisztviselőket fizetését és más fontos városi pénzeket vitt el, összesen 33.000 pengőt. Most utólag kiderült, hogy „takarékos” kasszaforó Plósz! Huszonhét pengőt bankba tett a szákmányból, 2000 pengőt kölcsön adott és 1500 pengőért sarkóvet állítottat édesanyja sírjára.

„Nem lehet újra forradalmat csinálni a falu népe ellen!”
Antal István dr. beszéde Mezőcsáton

Antal István dr. igazságügyi államtitkár május 15-én résztvett és nagyobb beszédet mondott Mezőcsáton a kerület országgyűlési képviselőjének, Egrý Zoltánnak beszámolóján.

Antal István dr. nagyszabású és pompásan felépített beszédét a külpolitikai helyzet ismertetésével kezdte, rámutatva arra, hogy a külpolitikai helyzet fokozott ávatosságot, körültekintést, az erkölcsi és anyagi erő tökéletes összefogását teszi szükségessé.

Az államtitkár ismertette ezután az Imrédy kormány legfontosabb gazdasági és szociálpolitikai célkitűzéseit. Kifejtette, hogy amennyire fontos a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi élet minden vonalán a termelés fokozása.

éppen olyan fontos, hogy a nemzeti termelés eredményei az osztó igazság és szociális kiegyenlítés jegyében oszoljanak meg a dolgozó rétegek között.

A hadsereg fejlesztésének fontosságát fejtette ezután, majd hangsúlyozta, hogy

csak erőteljes keresztény nemzeti és jobboldali politika alkalmas a magyar nép teljes szellemi és kultúrárszbeli egységének megteremtésére és az összes alkotó erők feltárára.

Erelves és határozott szavakkal tiltakozott ezután az államtitkár az új-

sültetű szélsőjobboldali politikai álláspontok fellépése és konkolquencia ellen. Tiltakozott az ellen, hogy ezek az elemek forradalmi vágyak keltésével és forradalmi eszközök kiltásba helyezésével pótolják a komoly alkotó program hiányát.

— Megnyugtathatom a falu népet — mondotta, — Budapest nem fog megégyezni Magyarországon forradalmat csinálni a falu népének érzelmi és érdekei ellenére.

A falu népe még most is nyógi az 1918-as forradalom katasztrófális utókövetkezményeit, érthető tehát, ha ellene van minden forradalomnak, akármilyen szinben mutassa is a maga lázós ábrázattát.

Minden olyan törekvés, amely nem az alkotmány szellemében, a törvények rendes útján, a közjogi intézmények és tekintélyek tisztelgetésével igyekszik a maga közéleti érvényesülését előmozdítani, szembe fogja magát találni nem csupán a magyar kormány legkérelmetlenebb elhatározásaival, de a falusi milliók nyugalmát, rendet, fegyelmet, biztonságát és békét követelő tiltakozásának és ellenállásának gránitszikkalával is.

Végül az összes alkotó keresztény erők összefogását sürgette. A beszámológyűlés keretében nagyhatalú beszédet mondott még Krúdy Ferenc országgyűlési képviselő. A Falu-Gazdaságosság alelnöke is, hallgatóság lelkes ünneplése mellett

Számadó Ernő:

Az Eucharisztikus Kongresszus elé

Dicsőséges István király, a történelem tanúsága szerint, megalkotta a keresztény Magyarországot. Azt a Magyarországot, mely az ő aldoiti jobbra nyomán nem széthúzó, nemád törzsek tábora, hanem törvényes kulturállammá emelkedett, s amely állam ezer sulyos esztendeje áll: és állani fog a világnak végezetéig.

kishitűséggel integetnek a gyávák. Mert ez a hit az erő. Mert aki hisz akaratában, az győzött. A romolhatatlan kezű király uralkodásának 900-ik évfordulóját érjük. Az egész keresztény világ szeme Magyarországra felé fordul. Különös megtiszteltetés számunkra, hogy a Katolikus Egyház demonstráló, nagyszógos ünnepét ebben az emlékeztetés esztendőben itt tartja Magyarországon. Az Eucharisztikus Kongresszus száz és százennyi zárandoka idején a megtépett Haza földjére, hogy az ezeréves emlék előtt fellállított oltáron felterített Isteni Eleddet, a Szent Ostvát magához vegye. De nemcsak szent Uri Vacsorát vesz magához a zárandók, de a hit ajándékát is. A hit ajándékát, mely a magyar szívekben árad. Az egész világ lángban áll. „Uldozni fognak titeket...” — mondotta Jézus Krisztus, hitünk megalapítója. S valóban: Apokaliptikus időket élünk. Megépültek a roppant arénák és a békepaloták, csak a szívekben nincs hit és nincs béke. A moszkovita bolsevizmus behemót szája rátáult a Bárdnyura, ki elvonta a világnak bimeit. Szerte a világon különféle porányság indult fel, hogy megdöntse az egék erőin nyugovó

trónt, melyen a Világ Világossága trónol. Ime, Magyarország ismét bizonyosságot tett, hogy bár, ha egy pokol indul is fel az ősi hit ellenében, Ő megáll rendületlenül. Sziget vagyunk, kicsiny sziget, de menedéke az édes Jézusnak s az ő hitének és bár bukkosva is, de megtartói az ő igéinek, melyről megmondott, hogy „ég és föld elmúlik, de az Ige soha el nem múlik...” Ide jön hát a keresztény világ népe, Jézus Krisztus menedékébe, szegény megtépett Magyarországra, hogy ettől a tengerinyit szenvedett hős és dicső magyar nemzetől tanuljon erőt és bátorságot elvissza a történelmi idők szörnyű viharát. Példa voltunk ezer esztendőn át. A vitéség, a vallási türelem, a becület, a lovagiaság, a haratság példaképe és Isten úgy tetszik példadóknak küldött és rendelt bennünket erre a szomoruan szép magyar földre. Tegyük hát példát. Legyünk mellette magunkhoz és dicső emlékehez, Viseljük seregminket férfias türelemmel, maradjunk meg tovább az ősi hit nédjének, szeressük, becsuljuk meg egymást, ur a parasztot, paraszt az urat, munkás a munkaadót, munkaadó a munkást, legyen egyestővő ez a nép Szent István király eszméjének jegyében és készüljön az idők fordulására, hogy egyszer, mint egy ember állhassunk talpra és bátran kiállhassunk egy magyaros, harcos „Jézus Máriát...”

Találja ki!

Az alább közölt betűk egy-egy háombetűs szó első és utolsó betűi. Ha e hiányzó középső betűt pótoljuk és a beirt hangzókat felülől lefelé összeolvassuk, a legnagyobb magyar kincs nevét kapjuk.

Table with 2 columns of letters: N, E, Z, E, L, P, E, Z, L, P, S, O, I, T, L, P, B, R, O, T, I, T, O, T, K, P

A levelezőlapra irt megjelöléseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésvé érkezéskor megjelölést nem veszünk figyelembe.

Jutalom

öt darab értékes könyv. Kiosztjuk öt olyan előfizetők között, aki helyes megfejtést küld be, előfizetőibőlünk tagja és előfizetési díjhátraléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését és eredményét a 24-ik számban teszünk közzé.

A 18 számban közölt „Ellentérfelvétel” helyes megfejtése:

- Csuf = Szép
Nyit = Zár
Ifju = Öreg
Széld = Vad
Utolsó = Első
Szük = Tág
Szögletes = Kerek
Halott = Eleven
Enyhé = Zord
Csendes = Zajos

Egybeolvassa: Szövetkező. A megfejtést mindössze tíz előfizető küldte be; de csak hét megfejtés volt hibátlan.

Könyvjutalmat nyert:

- 1. Kovács Antal, Tihany;
2. Schneider Sándor, Budajenő;
3. Molnár Pál, Hosszúhetény;
4. Varga Béla, Pécs;
5. Szántó Ferenc, Szekesfehérvár.

A jutalmakat elküldöttük.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hogyan vehetem meg juhosi máj a ruháktól élesen? (16.302. sz. előf. sz.) — Felelet: A ruhákat mellel el kell különíteni a többitől, lenyírás után pedig 2 százalékos Kreolin-fürdőben kéthetenként alaposan megfürdenni (a ruhás részekbe a Kreolin-oldatot beledörzsölni) mindaddig, míg a kopasz, sebes helyen a gyapjú újra nőni nem kezd. Nagyon kell ügyelni arra, hogy az állat szemébe, orrába, szájába Kreolin-oldat ne jusson, mert akkor — amennyiben lenyeli — el is hullik!

Kérdés: Iparvasutfelszerelést lehet-e kölcsönkapni az államtól planzású céljaira? (F. T., Pilis). — Felelet: Erdeklődünk a minisztériumban és a kulturális mérnökeknél is, de nincs tudomásunk ilyen kölcsönzésről. Forduljon talán Orenstein és Koppel rt., Budapest, VI., Vilmos császár-ut. 31. cőgház, mely forgalombahoz s talán kölcsönöz is ipari, mezvel vasutakat.

Kérdés: 1. Káros-e a tehenekre és a növendékmarihára az, ha őseit tavasszal az istállóból nincsenk kieresztve, de az alhámba meg van velük? 2. Erdemes-e az óra lucernát két egymás után következő évek magosnak használni? (Öz. H. Gy. né. Justasomorja). — Felelet: 1. Az Ón kedvéért egy cikket írunk: „A legelőterés jelentősége” cím alatt. Ez nemcsakára meg fog jelenni s ebben bő feleletet nyer feltett kérdésre. 2. Ha a lucerna elég erőteljes, akkor igen.

Kérdés: Hol van a hozzád legközelebb, és csirkeket-tő-állomás? Igaz-e, hogy mire a csirke a helyszínre érkeik, sok elpusztul közülük? (Hj. N. B., M. halyfa). — Felelet: Legközelebb állami csirkeket-tő-állomás az Ón lakóhelyéhez Kaposváron van (városház). Ilyen panaszokról nem hallottunk. Csodálunk, mert a keletre tojásokat csak állatorvos felügyelet alatt álló telepekről vesznek.

O, dicsőséges szent jobbász, melyet magyar óhajta néz, Drága kincse népünknek, Nagy öröme szívünknek...

Es azután... és azután a keleti égen komoran és véresen felbukkott a félföld. Sugara végigragyogott Európán. A világot ostromló törökök árva Magyarországra vitta élet-halárcsát. Védte hitét, állami létét, nemzeti önállóságát saját testvérifájával, mignem majdnem beteljesedett rajta a végzet. Ebben a kegyetlen és vérgőzös időben eltűnt a Szent Szimbólum. Senki sem tudta hová lett. Ugy látszott, hogy az elbukó Magyar Állammal együtt eltűnt az áldó, a védő, az alapító kéz. De a maradék magyar csodát tett. A dúl-as mezején egyszer csak újra megjelent a hívő harangok s az eke újra belevágott az ősi anyaföldre, Magyarországot feltámadott. Feltámadott és kereste a honalapító kezét, mert hitte, hogy meg van valahol, hogy nem lehetett barbárok martaléka, hogy egyszer újra leborultak elébe. Es Mária Terézia királyné idejében, amikor a német szó, a német kultúra bogáneskörje már-már elöllel fenyegette a drága magyar nyelvet, az egyetlen és csodálatos magyar kultúrát, mint égi jel régi tündöklésében, újra megjelent a Szent Jobb, Raguzában talált rá a kereső nép. A Raguzai Közársaság csak hosszas alkudozás után adta ki a szent ereklyét, népének nagy ellenzésére, mert a raguzaiak is szentéges hódolattal adóztak a csodálatos jobbnak és rossz jelnek tartották — egyesek Raguzá függetlenségének elbukását látták az ereklye elvitelében. — Végre győztek az állhatatos magyarok és dicső királyunk keze, 1771-ben, soha nem látott fénylő és örömjongás között honi földre, a budai vár kápolnájába került. A magyarok kérésére Mária Terézia királyné ekkor rendelte el Szent István király napjának megülését, sőt, hogy kedvében járjon a magyaroknak, ennek emlékére érdemrendet is alapított.

A mi költőink

Evi báához Gyere a szívemre drága, kicsi lányom, Nevetél, kékszemű, édes, széke gyermek. Gömböhrű karoddal, bársomyos karcsóddal Anyádat öleld meg. Mindem álom-vágyam az anyád és Te vagy, Aki mértünkünk küzd, akit értünk fájrad. Ki az életénel százszor jobban szeret Téged és anyádat. T.-né, POCZE ERZSÉBET

Vad vihar dul...

Vad vihar dul életem tengerén, Élet-szajkámmal hánykódok tetején! Körülöttem zúgnak örövénylő vad habok, Ha nem jön segítség, elnyelnek a habok.

Reccogó ladikból hozzád kiáltok én, Uram, ki jártál habok tetején. Jöjj hozzám és hallás égi szót: „Ne féj, veled vagyok, nem merül el hajó!” ... Mintha hangzanék is már az égi szózat: „A hullámok lassan elsimulnak!” Bizva állok már az élet-tengerén, Reccogó ladikom, hiszem, hogy partot ér!

DAVID JÁNOS (Csurgónagymarton)

Május 22-én kezdődnek a kongresszusi ünnepek

Magyarország fővárosa lesz tudvalevően az idén. — a Szent István évben — a katolikus világ nagy eseményeké a Eucharisztikus Kongresszusának színhelye.

A program szerint május 22-én, vasárnap reggel kezdődnek a főünnepségek a rendőrségnek a Bazilika előtti szentáldozásával s május 30-án az Országház előtti téren a Szent Jobb kiállításával tartandó szentmisével fejeződnek be.

Pacelli bíboros, pápai legátus ünnepélyes fogadtatása a Keleti pályaudvaron május hó 23-án délelőtt fél 11 órakor lesz.

A kongresszus ünnepies megnyitása május hó 25-én délután fél 5 órakor a Hősök-terén zajlik le.

Este a kormányzó fogadóestje a királyi palotában. Május hó 26-án a nemzetközi gyűlés az Ünnepi Csarnokban. Május hó 27-én este háromnegyed 11 órakor kezdődik a Hősök-terén a férfiak éjszakai szentségimádása, éjféli 12 órakor szentmise lesz. Május hó 28-án este fél 9 órakor szabadtéri hangverseny lesz a lecsapolott városligeti területén, fél 10 órakor fogadóest a parlamentben. Május hó 29-én, vasárnap délután 4 órakor Eucharisztikus körmenet lesz a Szent István Bazilikából a Hősök-terére és ezzel befejeződnek az ünnepek.

Lágy szellő lengeti...

Lágy szellő lengeti az akáca lombját, Alatta a gulya rózsa ércoklompját. Gondörhajó bojtár subáján heverész, S alakit keresve, a messzeségbe néz. Messze a gulyától van egy kicsi kis ház, A bojtár kedvese ott lakik, ott tanúsz. Furulyával hívja a szerelmes bojtár, Tudja, hogy a kuthoz a babája eljár.

Jön is már a kislány meríteni vizet, Meglátja a bojtár és élbe siet. „Kannádba a vizet helyettes megmerem, Csak siess galambom, siess egyetlenem!

Ástán ül le mellém erre a kis padra, Kapsz egy forró csokit mézédés ajándokra...”

Emmás mellé ültek, csókolóztak szépen. Még az óra nap is mosolygott az égen.

MÁRTON ANTAL (Somogyvár) T. ELŐFIZETŐNKHÖZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelet előfizetőinket, a kiknek előfizetése május hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Table with 2 columns: ELŐFIZETÉSI DÍJAINK; Negyedévre 1 P, Félévre 2 P, Egész évre 3 P

A VASÁRNAP kiadóhivatala. Budapest, V., Báthory-utca 24.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

K. J. Karburg. Intézkedik egy magyarországi hozzájárulóknál, hogy számunkra az előfizetési díjat postára adja. Panaszát a legközelebbi jövőben kivisgáljuk. — Tóth J. és Társa, Andlam. Üdvözlettel hálásan köszönjük. Utólevélre vonatkozólag ebben a pillanatban nem tudunk bővebb felvilágosítással szolgálni. — Balog Sándor, Hoikendorf. Szolgálatával való ellátásukat most szervezik meg az illetékesek. A mult esztendőben sikerült kieszaközlni a kerékpárok vámmmentesen való behozatalát, nem biztos azonban, hogy lesz-e erre az idén is lehetőség. — Teréki István és csoportja, Arneburg. A pénz-hazakiudés módokról, az ercvonatkozó tárgyalások befejezése után, irni fogunk a Vasárnap-ban. Az itthonmaradottak segítségére nem köteleesség az előjárások, azonban bizonyára lesz mód arra, hogy a család addig köcsönt kapjon, amíg a pénz megérkezik.

Egy kis mosoly

Az „egyszeri ember” beállít az ügyvédhez és azt mondja: — El akarok válni a feleségemből. — Ugy — feleli az ügyvéd — és mi a válás oka? — A feleségem.

— Kedves Béla, be kell vallanom, hogy utolsó krajcáig elvesztettem a vagyonomat. Ugyhogy most semmi hozományom sincs. — Oh, én azért örökké fogom magánt szeretni. Aranka, még ha soha többé nem is látjuk egymást.

Két gazdaember összevesszett. — Jelentsd fel! — tanácsolják az egyiknek. — Az azonban így szót a körülötte állóhoz: — Nem jelentem fel, mert hát nekem is van egy hizom és neki is van. Ha feljelentem, megessi a fizikát a fiskálisom, az övét megessi a fiskálisa. Jobb lesz, ha leüljük a bíróságot és magunk esszük meg őket. . . . (Ez egy vicc, de milyen más világ lenne, ha a magyar ember valóban nem veszekedne annyit!)

Két gazdaember összevesszett. — Jelentsd fel! — tanácsolják az egyiknek. — Az azonban így szót a körülötte állóhoz: — Nem jelentem fel, mert hát nekem is van egy hizom és neki is van. Ha feljelentem, megessi a fizikát a fiskálisom, az övét megessi a fiskálisa. Jobb lesz, ha leüljük a bíróságot és magunk esszük meg őket. . . . (Ez egy vicc, de milyen más világ lenne, ha a magyar ember valóban nem veszekedne annyit!)

Két gazdaember összevesszett. — Jelentsd fel! — tanácsolják az egyiknek. — Az azonban így szót a körülötte állóhoz: — Nem jelentem fel, mert hát nekem is van egy hizom és neki is van. Ha feljelentem, megessi a fizikát a fiskálisom, az övét megessi a fiskálisa. Jobb lesz, ha leüljük a bíróságot és magunk esszük meg őket. . . . (Ez egy vicc, de milyen más világ lenne, ha a magyar ember valóban nem veszekedne annyit!)

GABONATÖZSDE

Készárnyácska. Buza, tiszavidéki, 77 kg-os 23.80—24.15, 78 kg-os 24.10—24.45, 79 kg-os 24.35—24.65, 80 kg-os 24.50—24.75, duna-tiszaközi, 77 kg-os 23.80—24.05, 78 kg-os 24.10—24.35, 79 kg-os 24.35—24.55, 80 kg-os 24.30—24.65, felső-tiszavidéki, fejrügyei és a többi duna-tul 77 kg-os 23.80—24.10, 78 kg-os 24.10—24.40, 79 kg-os 24.35—24.60, 80 kg-os 24.50—24.70, rozs, pestvidéki 19.50—19.80, egyéb 19.60—19.80, takarmányárpa Ia 17.20—17.50, IIa 16.75—17, zab Ia 17.50—17.60, IIa 17.30—17.50, tengeri, úszántul 77 kg-os 15.40—15.50, finom búzakorpa 15.50—15.60, 8-as búzaliszt 17.70—18.20 pengő 100 kg-ként. — Határidőspiac. Rozs májusra 19.52—19.55, júniusra 19.52—10.55, tengeri, májusra 14.95—15, júliusra 14.65—14.67, augusztusra 14.65—14.68 pengő 100 kg-ként. — Magpiac. A Mauthner Odón megemelt és Mankeskedelmi Rt. heti jelentése.) A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzése nyersárutért 100 kg-ként ah Budapest: fehér köles 15—17, vörös 13.50—14.50, ah feladókállomás: tők-mag nyerszemű 29—31, kizsemű 24.75—26.25, olajgyártási dotos 22.50—23, mák 148—163, Viktória borsó 17—18, Éress 16—22, fehér szokványos duna 22.75—26.25, dunántúli 21.75—22.25, felsőmagyarországi 21—21.50, muharmag 16—17.50, búkköny repásétel 15—15.50, csillagfűri fehér lapos 12.50—13.50 pengő.

Abraaktakarmány. Ára k-q-ként Budapest: Árparkora 14.80, borsóhéj 19, borsókonykly 16, búzakorpa 14.50—14.75, búzatakarmányliszt 16.25—16.70, kőszakdológácsa 15, lenmagpógácsa 17, melás 10, napraforgópógácsa 15.50—16.75, száritott repásétel 15—15.50, repapógácsa 13.50—14, rozskorpa 13.75—14 pengő. — Takarmány. Árak mértermásánként, pengőben: Rétiszéna, Ia 9—11, IIa 7.50—8.50, muharszéna 9—11.50, lucerna

széna 11.50—12.80, alomszalma Ia 4.40—4.70, IIa 3.50—4.20 pengő.

Vágómarha. Árjegyzés elősúlyban: Bika magyar, IIIa 50, bíka tarka, Ia 65—70, IIa 54—64, IIIa 46—50, ökror, magyar, Ia 50—68, IIIa 45—48, ökror, tarka, Ia 73—78, IIa 54—72, IIIa 50—52, tehén, magyar, Ia 52—50, tehén, tarka, Ia 68—73, IIa 48—66, IIIa 40—47, bivaly, magyar 34, növénydek 56—70, kicsonozmi való 35—38 fillér kg-ként.

Tenyészmárhák és jármosok. Ia beföldi jármosok (tarka) és beállítai való tinó 60—74, Ia beföldi jármosok (fehér) 60—74, 1 1/2 éves úszók 60—74, 1 1/2 éves tinó 60—70, fiatal, friss fejében 70—80 fillér kg-ként.

Borjú. Árjegyzés elősúlyban: Ia 92—98, kivételes 102—106, IIa 80—90, IIIa 76—78 fillér kg-ként.

Juh. Küliföldnek megfelelő prima, fiatal ürü darabonként, 50 kg súlyban 44—50, prima fiatal bárány páronként leg-alább 80 kg súlyban 46—52 fillér kg-ként, etetés-itatás után gazdaságban mászáva, 3 kg súlyvevőnással.

Lóvásár. Könnyűen kocsiló (hintos és jukker, stb.) 700, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 350—350, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 260—600, al-rendelt 16 40—250, vágó 16 40—260 P.

Sertés. Uradalmi zsírterest páronként, 340 kg-on alul 95—98, szedettterest IIa 92—96, angol tökterest 100 fillér kg-ként.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpia: árak: Marhabőr, 40 kilónál nehezebb, magyar 85—80, tarka 95—100 fillér: a 40 kilónál könnyebb marhabőr 10 fillérrel olcsóbb. Tarka bikabőr 45 kg-ig marhabőrben, 55 kg-ig 70—75, borjúbőr, hosszalúbal 120—130, rövidlábú borjúbőr 130—145, merino juhőr, zóldsúlyban 60—70 fillér kg-ként. Mészáros-lóhór darabonként 14—15 P, kisebb lóhórért 10—20%-kal kevesebbet fizettek.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 148—164, sózott 158—200, füstölt 190—240, háj 164—176, tepertő 160—220, zsír helybeli 168—176 fillér kg-ként.

Haliac. Harcsa, nagyság szerinti 300—500, csuka 140—240, ponty 120—200, kárász 100—140, compó 120—140 fillér kg-ként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, lefőzött tej 10—12, aludt tej 80—100, tejten 180—200, tejföl 100—120 fillér literenként. Centrífugált vaj 320—340, fészavaj 260—300, tehénúrt sovány 60—80, juhtúrt 180—240, kevert túró 140—200, júlsajt 180—240, trappista 200—250 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 230—380, csirke, rántani való 120—200, sülti való 180—300, káppan 500—600 fillér darabonként. Leült baromfi: Tyúk 150—200, csirke, rántani való 280—400, sülti való 240—400, káppan, hizott 160—240, ruca, hizott 150—200, lud, hizott 150—200, pulyka, hizott 130—180, libamáj, nagy 300—800, kicsi 300—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 7—9, fésztojás 6.5—7, apró 6.5—7 fillér darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesnemes 450—520, fűdés 350—480, rózsas 300—360, mák, kék 180—200, pergetett méz 160—180, kőmennyag 200—300, házi-zsappan, szín 95—120, közönséges 56—96 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma, nemes 110—260, aszaltszilva 130—160, szilva 120—160, gyümölcsiz 120—300, dióhéj 360—480, mogyoróhéj 260—360, héjazott mandula 480—600 fillér kg-ként.

Zöldszé. Sárgarépa 40—60, petrezselyem 80—140, kevert zöldszé 68—96, zeller 60—100, kalarábé 12—36 (darabja), karfiol 120—160, vöröshagyma, makó 56—68, feklungya 20—40, cékla 30—55, savanyított káposzta 56—70, kelkáposzta 30—64, fejessaláta 3—6 (darabja), tormó 60—100, burgonya: Gúlbaba 16—20, fészróza 15—16, nyári róza 16—19, Ella 8—14, kifli 24—32, tömör csiperkegomba 140—240, szegfűgomba 160—240, száritott 400—800, tők, fűz 180—240, spargya, vastag szálú 110—180, kőzúszsérő 80—110, vékony 30—70, sóska 14—32, paraj, tisztított 12—20, feketeterék 14—24 fillér kg-ként. Hónaposterek esomóként 4—24 fillér.

Borpiac. A borpiacra a helyzet továbbra is szilárd. A szines áru általában kifogyóban van, ennek következtében az Orhéllóbor nagy árat ért el. Az Alföldön kistermelőknél, ah termelői price 1.50—1.60 pengőt fizetnek hektoliterfokuként, uradalmi tételéért 1.80—2 pengőt. Különösen jónívósági árúért még ennél magasabb áratat is el tudnak érni. A minőségi borvidékeken az intervenciózás vásárlások elég nagy mozgalmat idéztek elő és a kereskedők már több ezer hektoliter vásároltak eddig is. Különösen nagy az érdeklődés a minőségi borvidékeken szines áru iránt, amelyből sajnos, magas-

foku bor alig van. Lényegesen mennyiséget vásároltak Tokaj vidékén is. A kivétel mind német, mind svájci viszonylatban nagyon élénk. Az utóbbiban, különösen a rendkívül erős fagyákr miatt magyar borok iránt igen nagy az érdeklődés. Természetesen, ha a magyar bor-árak még tovább emelkednek, akkor ez a magyar bor exportjának igen nagy nehézségeket támaszthat.

Szész és szeszitalok. A fogyasztási szész forgalma e héten gyér kezések között mozgott és az összes szeszféleségeket változatlan áron jegyezték. A gyil-mézőspálinkpacra élenkebb kereslet mellett az Irányzat szilárd. Törkölypálinka 2.70, seprópálinka 2.80—2.90, szilvórium 4.50—4.60, barackpálinka (mivőség szerint) 6.50, borpárlat 3.60—3.65 pengőig terjedt áron kelt el. Az áruk 10 ezer literfokuként, III. táblázat szerint + 3% forgalmi adó értendők.

Idegen pénzek vételi és eladási ára. V. 17. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1675—1685; dollár 337.30—341.30; kanadai dollár 332—337; hollandi forint 186.80—188.80 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Csekhonra 9—11, lengyel zloty 60—61.40; szerb dinár 7.15—7.70; francia frank 9.15—9.65; román leu 2.50—2.80; bolgár leva 3—3.60; olasz lira 16.00—17.90; svájci frank 76.90—77.80 pengő. Ezekhez az árukhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 37 fillér; kétkoronás 74 fillér; ötkoronás 1 pengő 95 fillér; régi egyforintos 1 pengő. 14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 25 fillér. Szimányi kilomgramja 5800 pengő. Szimzúst kilomgramja 96 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, V. 22. Állat- és kirakövásár: Kiskunlacháza, Kunszentmárton. — Hétfő, V. 23. Állat- és kirakövásár: Gyöngyös, Hajdúszoboszló, Katymár, Kiskunlacháza, Kisvárd, Kunmadaras, Lepsény, Miskolc, Nagykőr, Szeghalom, Szekszárd, Szhalom. Ló, marha- és kirakövásár: Csákvár, Dédes, Igal, Mogyoród, Vásárosbéc. — Kedd, V. 24. Ló, marha- és kirakövásár: Mezőkomárom, Sümeg. — Szerda, V. 25. Állat- és kirakövásár: Balmazújváros, Csanád, Görcsöny, Himesháza, Kiskunfélegyháza, Mélykút, Nyírmada, Porcsalma, Szabadzsenterkály, Újmalomok, Vép. Ló, marha- és kirakövásár: Alsócság, Báté, Mezőkomárom, Zala. Marha- és kirakövásár: Nagyrács, Nemesheles, Gyoma, Gyula, Kőveskál. — Szombat, V. 28. Állat- és kirakövásár: Cibakháza, Gyoma, Gyula, Pál.

VASÁRNAP, V. 22.

9.20: Hírek. 14.5: Közvetítés a székesfehérvári vítvázlatról és a fejrügyei Vitézi Székház alapköveteléről. 12.30: Operabázi zenekar. 13.10: „A nagy napok előtt” Az Eucharisztikus Kongresszus küszöbén. P. Bangha Béla dr. előadása. 14: Hanglemez. 15: I. Az al-földi szarvasmarhatenyésztés irányja. Placsek Andráis m. kir. gazdasági felügyelő előadása. II. „Gazdasági gépmunkások kötelező balesetbiztosítása.” Gulácsy Iván dr. miniszteri segédtitkár előadása. 15.45: Jazz. 16.30: Előadás. 17: Rendőrzenekar. 18: „Trók és kísértetek” 18.30: Cigányzene. 19: „Helyes magyarság”. 19.30: „A vén gazember.” Szinjárték három felvonásban. 21.40: Hangverseny. 23: Cigányzene.

HÉTFŐ, V. 23. 12.05: Szimfonikus zene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféra. 17: „Képek a Karitászkiállításról”. 17.30: Hanglemez. 18: „A virág a magyar népművészetben”. 18.30: Magyar nóták. 18.50: Versok. 19.20: „Cigányzerelem.” Operabázi zenekar. 19.30: Jazz. — KEDD, V. 24. 12.05: Ének zongorakísérettel. 13.30: Szalonzene. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17: „A Dessewffy-huszárok Mária Terézia háborúiban”. 17.30: Cigányzene. 18: „Üdvözlés” Pacelli pápai bíboros legátus tiszteletré. 19: Hanglemez.

20: Hangverseny. 21.20: Hírek, időjárás. 21.45: Cigányzene. 22.40: Előadás. 23.10: Táncelemez.

SZERDA, V. 25.

8: Serelli Jusztinián dr. hercegprímás misét mond a Bazilikában. 10: A hajdu-dorogi egyházmegye miséje. 11: „A nemzetközi szellemi élet hódolata az Ottár szentség előtt.” Közvetítés a Vigadó nagyszínházban. 13.20: Cigányzene. 16.50: „Az Eucharisztikus Világkongresszus imáncélys megnyitása.” Közvetítés a Hősök-teréről. 18.20: Kerpely Jenő gondolkázik 18.50: „Cserkeg-előadás”. 19.20: Hanglemez. 20.40: Filharmonikusok. 22.30: Időjárásjelentés. 23.10: Szalon-és jazzzene.

CSÜTÖRTÖK, V. 26.

9: „Az ifjúság és az első magyar szarúndokcsoport szentmiséje és közös áldozása a Hősök-terén.” 11: Cigányzene. 12.20: Operabázi zenekar. 13.45: Hanglemez. 15: Mesék. 15.30: Zongora. 16: „A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus első nyilvános ülésének kezdete.” 16.20: Katonazen. 17.30: Magyar nóták. 18.30: Versok. 18.55: Szalonzene. 19.45: „Eucharisztikus bajkörmömet a Duna”. 21.35: Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.10: Cigányzene.

PÉNTEK, V. 27.

9.30: Keleti szertartású főpapi szentmise a keresztények utrogegyülésétől. 10.45: „Pünkösdli szokások és bonak”. 12.05: Zongora. 13.30: Hanglemez. 16: A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus második nyilvános ülésének eleje. 17: Szalonzene. 17.35: „Amitt tolnéki kérés”. 18.30: „Magyar népiégtörténet”. 19: Cigányzene. 20: „Don Pasquale”. Opera. 22.25: Szalonötés. 23.30: Éjjeli szentmise és a férfiak közös áldozása a Hősök-terén.

SZOMBAT, V. 28.

12.05: Postászenekar. 13.30: Hanglemez. 16: A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus harmadik nyilvános ülésének kezdete. 17: Zongora. 17.35: „Nyaraljunk Ithón”. 18: Cigányzene. 19.20: Elbeszélés. 20: Operabázi díszelőadás az Eucharisztikus Kongresszus tiszteletré. 21.45: Hanglemez. 22.05: Magyar-német válogatott teniszmérkőzés. 22.40: Hangverseny.

Budapest II.

Vasárnap, V. 22. 9: Utóírás istentisztelet. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.40: Közvetítés Székesfehérvárról. 15.40: Jazz. 18.05: Rendőrzenekar. 18.30: Előadás. 19.05: Felolvasás. 19.55: Szalonzene. — Hétfő, V. 23. 17.30: Egyházeneli hangverseny. 19.30 Német nyelvlecke. 20.25: Hanglemez. — Kedd, V. 24. 17: Cigányzene. 18: Hanglemez. 18.50: Francia nyelvlecke. 19.20: Mezőgazdasági felőra. 20: Előadás. — Szerda, V. 25. 17: Hanglemez. 19.30: Olasz nyelvlecke. 20.35: Szalonzene. 21.55: Cigányzene. — Csütörtök, V. 26. 16: Közvetítés az első kongr. ülésről. 19.15: Előadás. 19.50: Szalonzene. 20.45: Hanglemez. — Péntek, V. 27. 16: Közvetítés a 2. kongr. ülésről. 18.30: Cigányzene. 19.21: Gyorsírás. 20: Előadás. 20.55: Táncelemez. — Szombat, V. 28. 16: Közvetítés a 3. kongr. ülésről. 18.55: Mezőgazdasági felőra. 20.25: Szalonzene.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Legújabb szabadalmu dugattyu nélküli gyümölcspapmetező készülék

Nincs benne bór, gumi, sem fémdugattyu. Nem romlik, nem kopik, szerszám nélküli szabad kezező szerkeszthető. Használható szőlő, alma, körte, vagy háttipponból, utóbbi esetben egy rossz peremzőkötő tartállyal is alkalmas; belül ónozza is kapható. Kérjen díjtalan leírást a „Vasárnap”-ra való hivatkozással.

Gyártja: Takács Károly, MÁV előjáró. BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28. Telefon: 2-006-79.